

T

ZPRAVODAJ NÁRODNÍ RADY SFŘ 2009—2012

ČÍSLO 10

ŘÍJEN 2011

Uvnitř naleznete: Z jednání NR, XIII. Generální kapitula, Maria a církev v modlitbě sv. Františka, exercicie o čtení Bible a další...

Pokoj a dobro

Celý život naší generace, od útlého dětství, byl popsán nápisy: mír! S vykřičníkem, v trojím provedení, na plakátech, transparentech, neónech. V různých bezobsažných projevech se mír skloňoval ve všech pádech, figuroval v každé druhé větě, zacházelo se s tímhle pojmem jako se zaklínadlem. A tak samotného slova, a možná i toho, co vyjadřuje, jsme si nějak přestali vážit. Brali jsme jako nudnou pravdu, že válku způsobují „ti nahore“, zlé mocnosti, popřípadě zlí vůdcové, kteří ve jménu nejrůznějších idejí, za nimiž se skrývají ty nejnižší pudy po ovládnání druhých a po penězích, ženou „hodný“ lid do válek a zákopů.

V letošním létě, a možná už nějaký čas před ním, byla v naší pokojné Evropě vyhlášena míru válka. Ale nevyhlásili ji žádní mocní vládcové, králové, žádná sdružení ani strany. Přišla zčistajasna nejdříve rukama norského teroristy Anderse Breivika. Breivik se prohlásil za křesťana, oblékl si zednářskou zástěrku, zašermoval rytířským mečem a postřílel mladé vrstevníky ze sociální demokracie za jejich vstřícnost vůči přistěhovalcům. Pro starou a vlastně zastaralou potřebu oblékat své iracionální touhy a destruktivní sklony do slušivých šatiček nejrůznějších ideologií, zamotal hlavu mnoha poctivým

lidem, kteří se snaží světu a lidem porozumět. Jeho čin vyzněl děsivě a absurdně.

Události v Londýně, které brzo poté následovaly, probíhaly v jednodušším, i když nikoliv srozumitelnějším duchu. Tlupy mladých výtržníků ve staré, dobré Anglii vytáhly do ulic a jen tak, pro nic za nic, rabovaly obchody, ničily auta, podpalovaly domy a občas taky někoho zabily. Snad, že jich bylo tolik, neměli tihle mladí už žádnou potřebu zaštit'ovat se nějakou ideologií. V množství je síla – i pravda. I tady se poctiví lidé snažili o vysvětlení: mladí jsou frustrovaní. Nemají práci, nemají peníze. No, nevím... Policie zadržela milionářskou dcerku s nákladákem plným kradených věcí. Možná i ona je frustrovaná. Snad by chtěla být nezaměstnaná a chudá...

Pokoj vám! Jak důležité a podstatné je tohle Ježíšovo slovo.

Bohužel i pokoj patří k těm mnoha poctivým slovům, které v našem světě bezduchým opakováním nebo neoprávněným užíváním / v češtině např. slovo přítel, v angličtině slovo gay/ztratilo svůj obsah. Něco podobného se stalo i se slovem mír. Přestali jsme si vážit slova, přestali jsme si vážit i onoho vzácného stavu, které slovo mír vyjadřuje. A to asi i na západ od našich hranic. Když začala před třiceti lety zjevení Matky Boží v Medžugorje, první její slova byla: „Mír!“ Kajícně přiznávám, že jsem si tehdy pomyslel: „Nejen komunisti, i ty, matko Boží?“ Až později, když vypukla na Balkáně válka, jsem se jí omlouvala.

Nevážíme si míru, neříkáme a ani v minulosti jsme našim dětem asi příliš neříkali, jak velký dar od Boha to je, že v naší zemi

(Pokračování na stránce 12)

ZASEDÁNÍ NÁRODNÍ RADY NBS SFŘ V ČR 2009 – 2012

Zápis z jednání NR dne **6. 8. 2011**

č. zápisu: **9**

Přítomni: P. Bonaventura Štivar OFM Cap, Václav Němec OFS, Jiří Šenkýř OFS, Marie Magdalena Janáčková OFS, Markéta Strašíková OFS, Lubomíra Kmentová OFS, Zdeňka Nečadová OFS

Omluvili se: Karel Ženíšek OFS, František Novák OFS, P. Sebastian Kopec OFM Conv., P. Antonín Klaret Dabrowski OFM

Místo a doba jednání: Brno, klášter kapucínů, 9.30 – 14.30 hod.

1. Koordinační tým

- a) NM informoval NR o úmrtí duchovního asistenta MBS SFŘ při kostele sv. Anny v Benešově u Prahy br. jáhna Karla Podholy OFM. Modlitbu za zemřelého vedl P. Bonaventura. Rada MBS požádá provinciála OFM dle bodu 1 čl. 91 GK o jmenování nového duchovního asistenta.
- b) Na žádost NM schválila NR jednomyslně poskytnutí dotace na činnost IFS ve výši 10.000,- Kč.
- c) Hospodář předložil zprávu o příjmech a vydání od 8.5.2011 do 6.8.2011, která byla jednomyslně schválena (příloha č. 1).
- d) Sestra Marie Janáčková informovala o přípravách na GK v Brazílii v říjnu tohoto roku. Náš příspěvek na GK činí 2.160 eur a bude se platit nadvrát. Do 15.9.2011 se zašle CIOFS částka 1.080 eur, zbytek v hotovosti předá náš delegát na kapitule po odečtení nákladů na dopravu schválených CIOFS, což bylo jednomyslně NR schváleno. Dále informovala o svolání evropského kongresu SFŘ a mládeže ve Francii v roce 2012 a modlitbě za GK doporučené CIOFS (bude zveřejněna ve Zpravodaji).
- e) NR projednala a jednomyslně schválila údaje o naší členské základně v dotazníku mezinárodní rady (příloha č. 2).
- f) NR projednala dopis CIOFS o našem údajném dluhu 1.636 eur za členské příspěvky a jednomyslně schválila jako odpověď vysvětlující dopis (příloha č. 3)
- g) Jelikož se dlouhodobě projevují problémy s funkčností MBS SFŘ v Brně – minorité a kapucíni, jejich patron z NR s. Markétka Strašíková projedná s jednotlivými MBS opatření k nápravě až po zrušení MBS
- h) NM seznámil NR s dopisem sester kapucínek ze Štenberka o přípravě vydání publikace „Štrúdl sv. Anežky“, NR schválila objednávku 100 kusů.
- i) Na návrh NM zrušila NR jednomyslně účastnický poplatek na formačních seminářích ve výši 50,- Kč vybíraný od účastníků na režijní náklady spojené se seminářem.

2. Sekretariát

- a) Volební národní kapitula bude slavena ve dnech 8. – 10. 6. 2012 na Velehradě. Rozhodla jednomyslně NR. Termín a místo zajistí sekretář. Na příštím zasedání NR předloží br. Václav Němec návrh organizačního zajištění VNK, programu a jednacího i volebního řádu, sekretář předloží návrh potvrzení o účasti na VNK.
- b) NR vzala na vědomí žádost obou MBS SFŘ při kostele PMS v Praze o sloučení v jedno MBS, nemá proti tomu námitek a předá jejich společnou žádost provinciálnímu ministru Provincie bratří františkánů P. Jeronýmovi Františku Jurkovi OFM k rozhodnutí.
- c) NR vzala na vědomí prohlášení o zániku MBS SFŘ při kostele Panny Marie Růžencové v Popovicích u Uherského Hradiště ke dni 4. 2. 2011 od provinciála P. Jeronýma Františka Jurky OFM ze dne 27.6.2011.
- d) Bratr Václav Němec informoval o slavení volební kapituly v MBS SFŘ při kostele sv. Jana Nepomuckého v Čeladné dne 18.6.2011.

a 3. Formační tým

- a) NR schválila upřesněný program FNP na Sv. Hostýnu ve dnech 16. – 17.9.2011 (příloha č. 4).
- b) NR schválila konání podzimního formačního semináře dne 28. - 29.10.2011 s navrženým programem (příloha č. 5).

Datum dalšího zasedání NR: 5.11.2011 v Brně, Kapucínský klášter.

Přílohy:

- 1) Zpráva o příjmech a vydání od 8.5. do 6.8.2011
- 2) Dotazník CIOFS
- 3) Vysvětlující dopis k údajnému dluhu
- 4) Program FNP na Sv. Hostýn 16. – 17.9.2011
- 5) Program podzimního formačního semináře 28. – 29.10.2011

Zapsal: Zdeňka Nečadová

Kontroloval: Václav Němec

Přílohy (s výjimkou 2 a 3, které jsou v angličtině a administrativního charakteru) naleznete na konci v oddíle „Přílohy zápisu ze zasedání Národní rady“

Slovo NM k účastníkům Mariánské pouti Prahou 4.6.2011

Milí poutníci, bratři a sestry.

Za Sekulární františkánský řád Vás všechny srdečně vítám na dnešním již 273. ročníku Mariánské pouti Prahou a současně děkuji jejím organizátorům za práci vynaloženou při jejím zajišťování.

Když císař Ferdinand III. dal v roce 1652 postavit na Staroměstském náměstí v Praze sloup se sochou Panny Marie na poděkování za vítězství Pražanů nad Švédy v roce 1648, začaly se k němu konat poutě vedené tehdejšími terciáři (kajícníky) sv. Františka. Poutě vycházely z kostela Panny Marie Andělské od kapucínů na Hradčanech.

Obnovený Sekulární františkánský řád v roce 1993 navázal na tuto tradici svých předchůdců a 4. září 1993 ji obnovil při příležitosti převezení mariánské sochy „Our Lady in Exil“ z USA do baziliky Nanebevzetí Panny Marie v Praze na Strahově. V roce 2009 jsme se vrátili k tradici úplně a zahájili jsme pouť z kostela Panny Marie Andělské. Od letošního roku budeme konat pouť vždy první sobotu po svátku Navštívení Panny Marie, případně svátek na sobotu, pak v tuto sobotu. V Čechách se tento svátek slavil poprvé 28.4.1387 a zavedl ho arcibiskup Jan z Jenštejna. Na jeho naléhání rozšířil papež Urban VI. slavení tohoto svátku pro celou církev v roce 1389 a stanovil pro něj den 2. července. Při úpravě kalendáře podle ustanovení II. vatikánského koncilu z roku 1969 bylo

přihlédnuto k přání Jana z Jenštejna, aby se tento svátek slavil v době mezi Zvěstováním Páně a Narozením sv. Jana Křtitele. Zároveň jím vrcholí měsíc květen, věnovaný v lidové zbožnosti účtě Panny Marie. V letošním roce se na obnovené pouti setkáváme již po devatenácté.

Na tuto tradiční pěší pouť po pražských kostelech, s modlitbou desátku radostného růžence v každém z nich, vyjdeme z Lorety, kde se sejdem, po občerstvení u bratří kapucínů, v 11.45 na loretánské litanie. Půjdeme do kostela Panny Marie Pod řetězem a dál po trase kostel Panny Marie Vítězné (Pražské Jezulátko), kostel Sv. Františka z Asii (uctění ostatku sv. Anežky České), Staroměstské náměstí (na místě, kde původně stál sloup Panny Marie), kostel Sv. Jakuba a na konec kostel Panny Marie Sněžné, kde bude slavnostní Te Deum a požehnání poutníkům.

Hlavní myšlenkou naší poutě je úcta k životu člověka od jeho početí, neboť Panna Maria v požehnaném stavu putovala za svou příbuznou Alžbětou, která již byla v šestém měsíci těhotenství. Z jejich setkání se zachoval známý Mariin chvalo zpěv. Svatý Pavel nám v listě Galatským 6,2 doporučuje: „Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův“. Jako kajícníci vezměme si na sebe pokání za ty, kteří se prohřešili proti počatému životu a obětujeme tuto pouť za ně.

Doufám, že tato myšlenka získá u vás poutníků podporu a naše poutě se v každém roce stanou cestou, která nás bude směřovat správným směrem k Božím záměrům, k posilování našeho života podle evangelia a tím i k růstu Božího království zde na zemi.

Pokoj a dobro!

V Praze 4.6.2011

br. Václav Němec OFS
národní ministr SFR v ČR

P.S.

Letošní poutě se účastnilo padesát bratří a sester SFR. Kromě výše otištěného projevu jsme si mohli vzít poučení z homilie P. Petriwaldského, který v kostele Panny Marie Andělské počal naše putování čtením o Priscille a Aquilovi ze Skutků o Cestě Boží a připomněl nám, že prvotní křesťané chápali svou víru jako Cestu.

Počasi bylo krásné a naše putování po rušných koutech Prahy nebylo letos nijak obtížné. Jen bratr Miroslav z Plzně nešťastně zakopl na rozbitém chodníku a musel udělat odbočku ze Starých zámeckých schodů do nemocnice k Boromejkám. Ale tak už ta naše Cesta křesťanského života mnohdy probíhá. Te Deum u Panny Marie Sněžné bylo úžasné, O. Antonín Klaret nás vítal v krásném novém ornátu a udělal tak působivou tečku za naším celodenním putováním za Pannou Marií.

Deo gratias

Logo Generální kapituly a vysvětlení významu

Sekulární františkánský řád
XIII. Generální kapitula
Evangelizovat evangelizované

22. - 29. října 2011 v Sao Paulo v Brazílii

Logo tvoří Bible, slunce a tau.

- Bible znamená „být evangelizován“, tím začíná historie naší spásy.
- Slunce představuje naše poslání „evangelizovat“ a tak přinášet hlavní Ježíšovo poselství každému, tak jako slunce vyzařuje své světlo a teplo pro všechny lidi.
- Tyto dva prvky jsou spojeny do jednoho obrázku a tak vizuálně předkládají téma 13. Kapituly SFRŘ "Evangelizovat evangelizované".
- Tau, vložené do centra předchozích prvků, je symbolem Sekulárního františkánského řádu a jeho stálé potřeby pít ze zdroje živé vody, z Ježíše Krista, kterého chce přinášet všem bratřím a sestrám.
- Modré pozadí odkazuje na „nebeskou realitu“, protože milost přijímat a předávat Evangelium je Boží dílo.
- Logo používá prvky, které jsou všeobecně uznávané, bez ohledu na zemi, ze které účastník pochází. Použité barvy jsou barvami brazilské národní vlajky, tedy barvami Brazílie, která je hostitelskou zemí naší Kapituly.

“EVANGELIZOVAT EVANGELIZOVANÉ”

18.dubna 2009, papež Benedikt XVI řekl na Rohožkové kapitule Františkánské rodině tato slova: *"Drazí přátelé, poslední slovo, které bych vám rád věnoval, je stejné, jako to, které řekl vzkříšený Ježíš, když poslal apoštoly: "Jděte!" (srov. Mt 28: 19; Mk 16, 15) ... a pokračujte v "opravování" domu Pána Ježíše Krista, jeho Církve. ... Jako František, vždy začínejte u sebe."*

Do tohoto poslání je Sekulární františkánský řád zapojen jako živý kámen církve. XIII. Generální kapitula, která se koná v blízkosti kostela Panny Marie z Aparecidy, se bude zabývat tématem "Evangelizovat evangelizované". **Abby jednání byla plodná, zveme všechna místní, oblastní a národní bratrská společenství, aby přijala pozvání a obohatila jednání svou reflexí ještě před Kapitulou.**

NOVÁ EVANGELIZACE¹

- "Nová evangelizace" je odvaha k vytvoření nových cest odpovídající okolnostem a podmínkám, kterým Církev čelí v povolání hlásat a žít Evangelium dnes.
- "Nová evangelizace" "je především duchovní činnost schopná znovu probudit v naší době původní nadšení a žár kázání prvních křesťanů a prvních misionářů.
- "Nová evangelizace" také znamená směle a s důvěrou položit otázku Boha v kontextu problémů s tím souvisejících, čímž naplňuje specifický charakter poslání církve a ukazuje, jak křesťanství osvětluje bezpříkladným způsobem budoucí velké dějinné problémy.
- "Nová evangelizace" nás volá k zapojení do dialogu se světem, nemáme zůstat spojení pouze se svými komunitami a institucemi, ale přijmout výzvu zúčastnit se těchto skutečností; jinak řečeno, nést svědectví do těchto oblastí zevnitř. Je to způsob křesťanského *mučednictví* v dnešním světě. Máme se v něm angažovat v dialogu i se současnými formami militantního ateismu nebo extrémního sekularismu, jehož účelem je odstranit téma Boha z lidského života.
- "Nová evangelizace" znamená, že Církev musí přesvědčivě podporovat sjednocení všech křesťanů ve společném svědectví světu o prorocké a proměňující síle Evangelia. Spravedlnost, mír, soužití s ostatními a správcovský vztah ke stvoření charakterizovaly ekumenismus po desetiletí.
- "Nová evangelizace" je pozváním pro křesťanské komunity, aby více důvěřovali Duchu svatému, který je vede v průběhu dějin. Tak mohou překonat pokušení strachu.
- "Nová evangelizace" znamená pracovat v našich místních církvích (farnostech), vymyslet plán pro vyhodnocování výše zmíněných jevů tak, aby evangelium naděje bylo předáváno v praxi v reálné situaci.
- "Nová evangelizace" znamená osobní obnovení Pavlova horoucího citění, když prohlásil: *"Běda mně, kdybych nekázal!"* (1Kor 9:16).

NEPOSTRADATELNÝ ZÁKLAD PRO NOVOU EVANGELIZACI²

"Kdo se skutečně setkal s Kristem, nemůže si to nechat pro sebe, ale musí o tom hlásat druhým. Nejde tedy o vymyšlení nějakého „nového programu“. Program už tu je; je stále týž, odvozený z evangelia a živé tradice. Jeho středem je sám Kristus, kterého máme poznat, milovat a následovat, abychom v něm mohli žít trinitární život a s ním přetvářet dějiny až do jejich dovršení v nebeském Jeruzalémě. Tento program se nemění se střídáním období a kultur, přestože s nimi počítá a vede s nimi opravdový a účinný dialog. Tento odvěký program je našim programem pro třetí tisíciletí."

Tyto priority zdůrazňují, že nás Duch svatý volá, abychom žili Evangelium skrze profesi v SFŘ a podle řehole. Jedná se o závazné rozhodnutí.

Svatost

Zásadním cílem Nové evangelizace je znovuoživení ideálu svatosti věřících, tedy *"vysoké miry"* běžného křesťanského života. Svatosť, která se projevuje svědetvím naší víry a láskou bez podmínek, miluje živě a uskutečňuje se ve všedním životě. (srov. Řehole 2)

Modlitba

"Naše křesťanská společenství se musí stát *opravdovými "školami" modlitby*, kde setkání s Kristem není

¹Lineamenta 02-02-2011 for *The New Evangelization for the Transmission of the Christian Faith*, §5, 7, 10, 19, 24

²This Chapter is essentially inspired by the §29-41 of the Apostolic Letter (06-01-2001) *Novo Millennio Ineunte*

jen prosbou o pomoc, ale také vzdáváním díky, chválou, klaněním, kontemplací, nasloucháním a vroucí oddaností, až se srdce opravdu "zamiluje". "Je to intenzivní modlitba, která však člověku nebrání v plném nasazení ve světě: otevírá srdce Boží lásce, otevírá je také lásce bratrské a uschopňuje ke spoluvytváření dějin podle Božího záměru." Pokud se kazatel nemodlí, aby zvěstoval Krista, skončí jako ten, kdo káže sám sebe. (srov. 2Kor 4:5) a jeho slova se zredukují na "bezbožné tlachání".³ (Srv. Řehole 8)

Nedělní mše svatá

"Pravda o Kristově Vzkříšení je základním pilířem křesťanské víry. Nevíme, co nám chystá toto nové tisíciletí, máme však jistotu, že pevně zůstane v Kristových rukou; právě oslavou Velikonoc každou neděli bude církev budoucím generacím ukazovat „to, co tvoří základ dějin, tajemství, k němuž se vztahuje počátek i konečný úděl celého lidstva“... "Svět potřebuje Boží lásku; svět se potřebuje setkat s Kristem a uvěřit. Proto je liturgie mše svaté „zdrojem a vrcholem poslání církve.“⁴ (Řehole 8)

Svatost smíření

"Bože, slituj se nade mnou hříšným!" (Lk18, 13) Jsme vybízeni k zamezení krize „smyslu pro hřích“, jsme zváni ke znovobjevení milosti svátosti smíření. Pánovy dary přicházejí od Toho, kdo dobře zná lidské srdce. (srov. Řehole 7)

Slyšení Božího slova

"V dialogu s Bohem porozumíme sami sobě a najdeme odpovědi na nejhlubší otázky skryté v našich srdcích. Pouze Bůh odpovídá na žížeň, která je v srdci každého člověka!" "Kořenem hříchu je absence naslouchání Božímu slovu"⁵(Řehole 4)

Zvěstování Božího slova

"Naše zodpovědnost není omezena jen na navrhované sdílení se světem; spíše je třeba dospět k výslovnému hlásání Božího slova. Jen tak budeme věrní Kristovu pověření: nelze mluvit o skutečné evangelizaci, jestliže se při ní nehlásá i jméno, učení, život, zaslíbení, Boží království a tajemství Ježíše z Nazareta, Božího Syna."⁶

"Ježíš nám přikázal, abychom předali toto zjevení ostatním s jeho vlastní pravomocí. Každý křesťan má v modlitbě hlouběji promýšlet tuto skutečnost: díky Božímu milosrdenství lidé mohou získat spásu i jinými cestami, když jsme jim my nehlásali evangelium. Ale budeme se moci spasit my sami, jestliže z nedbalosti, ze strachu, nebo studu - svatý Pavel tomu říkal "stydět se za evangelium" – či proto, že jsme se nechali svést falešnými názory, zanedbáme jeho šíření?"⁷ Skutečnost, že hlásání Božího slova žádá svědectví i za cenu života, je skutečnost přítomná v křesťanském vědomí od začátku, a to i v případech pronásledování. Nic z toho by nás nemělo zastrašit. Ježíš sám řekl svým učedníkům: "Sluha není nad svého Pána. Jestliže pronásledovali mne, i vás budou pronásledovat." (Jn15:20) (Srv. Řehole 6)

Život v bratrském společenství

Před plánováním konkrétních iniciativ je třeba *rozvinout spiritualitu společenství*. To znamená, v první řadě obrátit své srdce k **tajemství** Trojice, která v nás přebývá a jejíž jas máme zachytit také na tváři bližních, žijících kolem nás. [...] Nedělejme si iluze: bez této duchovní snahy by vnější nástroje společenství nebyly k ničemu. Staly by se bezduchými strukturami, spíše maskami, které společenství jen předstírají, než že by byly cestou k jeho vyjádření a růstu. (Srov. Řehole 5 a 8)

Poslání

Ze společenství uvnitř církve se Boží láska svou povahou otevírá všeobecné službě (**poslání**), což je služba, která je univerzální. Pokud opravdu stavíme na kontemplaci Krista, musíme se naučit ho vidět především ve tvářích těch, v nichž on sám chtěl být poznán: v chudých. [...] Bez evangelizace prostřednictvím lásky a bez svědectví křesťanské chudoby riskujeme, že hlásání evangelia (které je také přední formou lásky), bude nepochopeno. (Srv. Řehole 6-19)

Ve stopách Panny Marie

"Naše apoštolské a pastorační aktivity nikdy nebudou účinné, jestliže se nenaučíme od Panny Marie bezpodmínečné poslušnosti vůči Boží vůli, to znamená, že se necháme zformovat dílem Božím v nás".⁸ V Nové

³Audience 1-07-1998

⁴6-02-2010 Message for the world mission Sunday 2010

⁵Verbum Domini §23, 26 et 27

⁶Verbum Domini §98

⁷Verbum Domini §98

⁸Verbum Domini §28

evangelizaci, stejně jako o prvních Letnicích, má Maria své místo.⁹ (Srv. Řehole 9)

Prvenství milosti

"Existuje pokušení, které trvale sužuje (blokuje) všechny duchovní cesty a pastorační práci: myslet si, že výsledky závisí na naší schopnosti jednat a plánovat. Je fatální chybou zapomenout, že "bez Krista nemůžeme dělat nic" (srov. Jan 15,5) "(srov. Řehole 4)

POSLÁNÍ SEKULÁRNÍCH FRANTIŠKÁNŮ

Když Jan Pavell II. 22. listopadu 2002 přijal na audienci Mezinárodní kapitulu SFŘ, odpovídal na otázky a rázně vedl SFŘ směrem k budoucnosti, kterou je Kristus. Třikrát nás nabádal: Církev čeká na vás ... jak říká naše Řehole v čl.3 "současná řehole přizpůsobuje Sekulární františkánský řád potřebám a očekáváním svaté církve ve změněných podmínkách doby."

"[...] Musíte se dívat do **budoucnosti** a zajet na hlubinu: Duc in altum! (Lk 5, 4)

Církev v dnešním světě očekává od jedinečného Sekulárního františkánského řádu velkou a užitečnou službu pro Boží království. Chce, aby se váš Řád stal vzorem organické, strukturální a charismatické jednoty na všech úrovních, a aby se prezentoval světu jako "**společenství lásky**" (Řehole, čl.22). Od vás, sekulárních františkánů, církev čeká **odvážné a důsledné svědectví** křesťanského života a františkánský život, jehož cílem je vybudování bratrštějšího a evangeličtějšího světa pro uskutečnění Božího království. [...]

Jste povoláni, aby váš **přínos**, inspirovaný osobou a poselstvím svatého Františka z Assisi, uspil příchod civilizace, ve které **důstojnost** lidské osoby, **spoluzodpovědnost** a **láska** mohou být živou skutečností. Musíte **prohloubit** pravé základy univerzálního bratrství, a všude **vytvářet** ducha pohostinnosti a bratrství. **Důrazně se postavte proti** různým formám zneužívání, diskriminace, opomíjení (marginalizace), a lhostejnosti k ostatním. Sekulární františkáni! Vaším **povoláním je žít svou příslušnost k církvi a společnosti jako jednu neoddělitelnou skutečnost**. Z tohoto důvodu, jste žádáni, abyste **osobně svědčili** především v místě, kde žijete a to "přede všemi": v rodinném životě, v zaměstnání, v radostech i v utrpení, ve společenství se všemi muži a ženami, tedy svými bratry a sestrami, v přítomnosti a účasti na životě společnosti, ve vašem bratrském vztahu ke všemu stvoření, protože máte všichni jednoho Otce. "(*GK, čl.12.1*). Možná, že nebudete muset **prolít svou krev jako mučedníci**, ale určitě budete žádáni o **ucelené a vytrvalé svědectví** v plnění slibů, které vyplývají ze křtu a biřmování, a které jste obnovili a potvrdili svou profesí v Sekulárním františkánském řádu. [...]

"CO MÁME DĚLAT, BRATŘI?" (Sk 2, 37)

Na úrovni místních, oblastních, národních i mezinárodních fraternit můžeme dohodnout základní prvky pastoračního projektu (cíle a metody, formace a pochopení každého bratra a sestry, usilování o nezbytné prostředky), aby hlásání Ježíše bylo snadnější. Hlásání má oslovit lidi, formovat společenství, prohlubovat společnost a kulturu díky svědectví evangelních hodnot, jak žádal papež po svatém Františkovi. Ať obnovená odvaha povzbudí každého z nás, naše fraternity, naše SFŘ a františkánskou mládež. (*Parrhesi*). "Upřímnosti víry musí odpovídat odvaha rozumu."¹⁰ (*Parrhesia*- ve slovníku nejvyšší svoboda jednání, vlastní svoboda jednání)

Mladí lidé, rodiny, trpící, svět politiky, kultury, atd., všechny tyto lidské oblasti, potřebují Sekulární františkány. Výzva v Řeholi "*Přecházejte z evangelia do života a ze života k evangeliu*", je moudrý postup, kdy si člověk může vybrat, jak na osobní úrovni, tak na úrovni společenství, a přispívá k pozornosti, která má být věnována " znamení doby".

Evangelizace je potřeba:

pro rodiny s dětmi = svatyně života a lásky.

Rodina je svatyně života a lásky a dnes potřebuje silnou podporu víc, než kdy dřív. Instrukce rodiny je dnes z mnoha stran vystavena útokům soudobé mentality, které znevažují lidské tělo a pohlavní odlišnost. Boží slovo potvrzuje původní dobrotu člověka, který byl stvořen jako muž a žena, a povolán k lásce, která je věrná, vzájemná a plodná.¹¹ Rodina je nenahraditelná. Je nezbytná intenzivní rodinná pastorační péče. Je nutné podporovat věrohodnou rodinnou politiku jako sociální téma, které zajistí práva pro rodinu. Naše

⁹apostolic Exhortation Ecclesia in Africa §57 (14-09-1995)

¹⁰*Fides et Ratio*, Faith and Reason § 48

¹¹Verbum Domini 85

Řehole nás k tomu volá. (Řehole§17, GK §24).

“Jdi, Františku, a oprav můj dům, který jak vidíš, se rozpadá”.

Preferovat (klást na přední místo) vznik Františkánské mládeže a františkánských skupin dětí

Zde je naléhavá potřeba vzdělávání a výchovy kvůli předání základních životních hodnot a správného jednání dalším generacím. Totiž svědomí, které není vzdělávané, světlo pravdy už nevnímá. Mnozí považují za příliš "autoritářské", když mluvíme o pravdě. Jenže takové myšlení vede k pochybnostem o hodnotě života ("Je dobré být naživu?"). Vyvíjí se jakýsi druh "nenávisti k sobě samému", který je příznačný pro některé kultury, a který relativizuje právoplatné životní vztahy a závazky. Potřebujeme opravdové pedagogy schopné formovat jednotlivce tak, aby uměli žít život v plnosti a vstoupit do živého vztahu s Ježíšem Kristem. Byli by jedinečným přínosem pro obecné dobro. Naše fraternity jsou k tomu vyzývány : vždyť mnozí členové jsou rodiči, někteří z nich se vzdělávacím zmatkem mají osobní zkušenosti. A k tomu ještě zkušenost svatého Františka a svatých v SFR, která je mimořádným zdrojem inspirace pro vzdělávací kurzy a akce.

Pro školitele školitelů (vychovatele vychovatelů schopných účinné formace)

“Pro skutečně vlivnou a účinnou pastorační práci musí být **formace vychovatelů** dále rozvíjena vhodnými kursy a školeními.”¹² Musíme z našich bratrských společenství vytvořit místa, kde jsou zdarma školeny dospělé osoby, které jsou následně schopné vzdělávat a formovat ostatní pokládáním otázky Boha v jejich životě, v práci, v rodině. Toto je jeden ze závazků, které jsou charakteristické pro novou evangelizaci (srov. 2Tm 2, 2). Naše fraternity jsou též povinné podporovat osoby, které se zavázaly k pedagogické činnosti, tedy k úkolu, který je nezbytný pro budoucnost církve a lidstva. Jejich výcvik nelze redukovat na pouhé technické přípravy. Je to především celková odborná příprava.

Pro ekologii člověka a životního prostředí

Pokud chybí respekt k právu na život a na přirozenou smrt, jsou-li početí, těhotenství a porod umělé a jsou-li lidská embrya obětována výzkumu, pak svědomí společnosti skončí ztrátou koncepce ekologie člověka a zároveň také ekologie životního prostředí. Naše povinnosti vůči životnímu prostředí, jsou spojeny s naší povinností vůči lidské osobě, berou tedy v potaz vztah k sobě i k ostatním. Bylo by chybou prosazovat jeden soubor povinností na úkor dalších. Je to rozpor, který je hrobem dnešního myšlení i praxe: protože ten, který ponižuje člověka, narušuje životní prostředí a tak poškozují společnost. To znamená, že my, františkáni, musíme tlumočit logiku evangelia ve veřejném životě, v politice, v oblasti kultury, ve zdravotnictví a školství ... díky odvážným iniciativám a aktivitám, které vybudují civilizaci lásky. (Řehole 14)

Pro službu chudým v Kristu chudém

Pokud chceme opravdu začít od kontempace Krista, budeme ho moci rozeznat především ve tvářích těch, s nimiž se on sám ztotožnil: v chudých. V chudých je Kristus přítomen zvláštním způsobem, a proto se má církev zaměřit přednostně právě na ně. V dnešní době, ke klasickým projevům musíme přidat i nové projevy chudoby, které často zasahují oblasti a kategorie lidí s dostatečným ekonomickým potenciálem. Tito lidé jsou vystaveni zoufalství nihilismu (nedostatek smyslu života), pokušení drog, opuštěnosti v pokročilém věku nebo v nemoci, upírání práv nebo sociální nespravedlnosti. Nyní je čas na novou "tvořivost" v lásce, a to nejen účinnou pomocí, ale také "přiblížením se" k trpícím.

Musíme proto jednat tak, aby se chudí cítili "jako doma" v každém křesťanském společenství!¹³ To je pravé znamení Františkova života a učení: "Kristus chudý a ukřižovaný". Sekulární františkáni se musí mezi chudými, stejně jako František, cítit jako "doma" a být mezi nimi vynalézaví (srov. GK §10, 18-20).

Proto je v našich bratrských společenstvích potřebné vzdělávání v oblasti sociální nauky církve.

Pro sdělovací prostředky (masmedia), aby hlásala Krista všem

Nová evangelizace má být účinná, hluboká a srozumitelná současníkům. Zde hrají důležitou úlohu různé komunikační zdroje. Je třeba tyto zdroje znát v jejich obvyklé formě (František psal dopisy svým následovníkům, vládcům atd., Maximilian Maria Kolbe používal tisk, radio a televizi), i v jejich nejnovější formě a umět je používat.

¹²Apostolic Exhortation 30-12-1988 *Christifideles Laici* § 63

¹³Apostolic Letter of John-Paul II, 06-01-2001 *Novo Millennio Ineunte* § 49-50

Internetové stránky, fóra a mnohé další systémy musí být využity ke zvýšení efektivity při zvěstování Kristova poselství obrovskému množství lidí.¹⁴

Otázky na základě obecného přehledu o nové evangelizaci

V našich bratrských společenstvích prožíváme významné změny.

1) Co jsme se dozvěděli z hodnocení současné situace v našich MBS (místní bratrská společenství) SFŘ a YOUFRA z hlediska nové evangelizace?

Svět prochází významnými změnami, které přinesou nové situace a výzvy: sekularizace kultury, prolínání národů ve společnosti, sdělovací prostředky, hospodářství, věda, občanský život.

2) Jaké otázky a výzvy byly položeny? Jaké byly reakce?

Při nové evangelizaci se musí proměnit způsob myšlení v našich fraternitách, aby byly schopné uskutečňovat své poslání hlásat v těchto nových oblastech.

3) Jak naše fraternity přijaly a realizovaly výzvu papeže Jana Pavla II. k nové evangelizaci? Bylo nové nadšení, nové metody, nové způsoby provedení (interpretace)..?" Uveďte konkrétní akce a změny.

Naše doba volá církev, aby obnovila a změnila způsob evangelizace a předvedla novou připravenost a vydala tak svědectví naší víře a naději.

4) Stala se naléhavost nového hlásání součástí obvyklé pastorační aktivity našich bratrských společenství? Nebo došlo k poklesu přesvědčení, že toto poslání se týká také našich fraternit a místních křesťanských komunit a každodenních situací běžného života. Jak vypadá konkrétní realita?

Abyste nová evangelizace byla plodná, je nutné tuto výzvu k hlásání a svědectví žít.

5) Jaké evangelizační projekty bratrská společenství navrhují? Jak fraternity oslovují své členy a vzdělávají je, aby evangelizovali rodiny, mladé lidi. v YOUFRA, děti?

6) Jak můžeme připravit naše bratrská společenství k růstu, plodnosti nové evangelizace a přijímání nových bratří a sester?

ZÁVĚR

Duc in altum! (zajed'te na hlubinu) Čeká nás práce na pastorační přestavbě vyžadující nadšení. Je to práce, která se týká nás všech. Duch svatý, který svým ohněm zapálil Františkovo srdce, který ho také zpodobnil s tajemstvím Ježíše, chudého a ukřižovaného, v bratrském společenství s veškerým stvořením a který mu svěřil velkolepé poslání – opravit církev, vyvolal vznik Sekulárního františkánského řádu a františkánské mládeže. Duch svatý nás přijal za vlastní v momentě naší profese nebo našeho zapojení do Františkánské mládeže a poslal nás do celého světa ve jménu církve.

“Udělal jsem svůj díl, necht' vám Kristus ukáže ten váš” (Maior Legend – Legenda větší, 14, 3)

Maria, hvězda nové evangelizace, nás bude podporovat a vést na této cestě důvěry, abychom žili podle evangelia odvážnější život.

“Všemohoucí, věčný, spravedlivý a milosrdný Bože, dej nám ubohým, abychom kvůli tobě samotnému konali to, co víme, že chceš, a vždy chtěli to, co se ti líbí, abychom vnitřně očištění, vnitřně osvíceni a ohněm Ducha svatého zapálení mohli jít ve šlépějích tvého milovaného Syna, našeho Pána Ježíše Krista, a jen tvou milostí mohli dojít k tobě, Nejvyšší, který v dokonalé Trojici a prosté Jednotě žiješ a kraluješ a jsi oslavován, všemohoucí Bože, po všechny věky věků. Amen ”

(Sv. František, List celému Řádu §50-52)

Předsednictvo Mezinárodní rady si přeje, aby s tímto dokumentem byl seznámen každý sekulární františkán a svým zamyšlením, postřehy, zkušenostmi i návrhy se spoluzúčastnil Generální kapituly. Své příspěvky posílejte na e-mail mjmagdalena@seznam.cz, nebo dalším členům naší Národní rady, aby mohly být soustředěny, zpracovány a předány na Generální kapitule.

S vřelými bratrskými a sesterskými pozdravy se na všechny Vaše příspěvky těší Marie Magdalena

Termín doručení do 25.zář 2011

¹⁴Apostolic Exhortation (22-01-1999 *Ecclesia in America* §6

MODLITBA ZA GENERÁLNÍ KAPITULU V BRAZILII (LETOS V ŘÍJNU)

Otče,

povolal jsi nás k následování svého Syna
ve stopách svatého Františka.
Svou milostí obrať naše životy k sobě
a připodobni je svému Synu, našemu Pánu Ježíši
Kristu, Evangeliu lásky,
jako život Františkův.

Až budeme obráčení a podobní Kristu,
pošli nám svého Svatého Ducha,
abychom svědčili světu, jak moc jsi nás miloval,
a to až k úplnému sebedarování ve svém Synu.

Vlož do našeho nitra hlubší víru
a učiň z nás skrze svého Syna,
vlivem milosti, své opravdové děti,
které Tě zakoušejí jako On a volají k Tobě “**Abba**”
Otče.

Pomáhej našim bratřím a sestrám kapitulářům,
a veď je svým Duchem,
v animaci (oživování) Sekulárního františkánského
řádu a Františkánské mládeže,
abychom odvážně hlásali Evangelium,
a abychom svědčili svými životy i slovy,
jako František.

Pomoz nám, abychom přijali výzvu Generální
kapituly,
abychom se s odvahou
dostali z průměrnosti a únavy,
z často prázdné a mechanicky se opakující rituality
a proměň nás v účinné nástroje své bezvýhradné
lásky,
jako Františka.

Ať Maria, naše Matka,
která nám dala plnost tvé lásky,
nám je stále nablízku a vždy nás směřuje k Ježíši,
který s tebou, Otče,
v jednotě s Duchem Svatým,
žije a kraluje na věky věků.

Amen

Závěr jubilejního 30. ročníku Cyrilometodějské pouti 2011

Po mši svaté při zahájení jubilejního 30. ročníku 19. února se vydalo z Levého Hradce přes 70 poutníků. Další vyšli o týden později z Nového Jičína. Potom jsme pokračovali v počtu 20 – 25 poutníků v devíti etapách přes Mnichovice, Divišov, Čechtice, Pacov, Pelhřimov, Dolní Cerekev a Brtnici do Velkého Meziříčí, kde jsme spojili 23. srpna s dalšími poutníky a pokračovali přes Tišnov, Vranov u Brna, Křtiny a sv. Klimentek do Boršic. Zde nás bylo již téměř 200. V sobotu 27.8. se spojili poutníci z 11 proudů a došli na Velehrad v počtu 465 pěších účastníků. Závěru se zúčastnil i otec kardinál M. Vlček, který potom sloužil pro všechny účast-

BODLÁKOVÉ ZAMYŠLENÍ NA SKLONKU LÉTA

Vím, jsi plevel. Někdo říká, že jsi ošklivý plevel. Není to pravda. Jsi krásný, jsi krásný obrněnou a nepřístupnou krásou. Na louce je jedno místo, kde rosteš, až na malé výjimky, jenom ty. Dnes tu stojím a tvé stvoly se mírně naklání v horkém větru. Růžové květy jsou plné hmyzu a v úchvatném střídání barev se nad nimi rozevírají jemná motýlí křídla ...

Se zaujetím se dívám hodně z blízka, abych se směla potěšit nádherou ostře vykrajovaných listů, a abych ucítila jemnou, sladkou a zvoucí vůni. Jen ty strašně ostny! takhle ptá! Jsou jemné, nádherné a křehké květy a docela beze nejen člověk. Jejich život ukončují také zvířata. A ty, jehož se dovedeš účinně bránit! Nenecháš se vypudit z místa, kde ny! Ve tvém životě je nějaké tajemství... Trochu je cítím: jsi prokletí. Země nám má plodit trní a bodláčí a snad jsi zařízení mohli příliš snadno zbavit. Kdo ví? Snad jsi symbolem oné lidí zamknuta na sedm zámků. Možná mi nabízíš šanci, právě principy, podle kterých je nutné a možné posuzovat krásu.

MOTTO:
Bolest tě učiní moudrým,
Ošklivost dobrotivým,
Hořkost mírným
A nemoc silným.

Proč? Jak často se člověk zbraně. Troufá si na ně krásu málokdo chápe, ty jsi jednou zapustil kořevzhledem k nám částí tak, abychom se tě nekrásy, která je pro většinu skrze tebe, poznat i jiné

Kolikrát jsem se nad tebou zamýšlela! ... Vidím, že podstatu tvorů, které tak často a snadno přehlížím, nikdy úplně nepoznám. Co bys mi pověděl, bratře ve zbroji? Snad to, že krása je vzácný dar? Že vzácný dar člověk musí pečlivě opatrovat a střežit? Že ji má chránit podobně, jako to děláš ty? Anebo nás má každé setkání s tebou zraňovat a bolet? Je snad právě toto tvým úkolem? – Vidiš, noví motýli přilétají na tvé nachové koruny. Velcí čmeláci spokojeně bručí, když se mladý kvítek na ohebném krčku pod jejich tíží zahoupá. Na špicích tvých statných ostnů se leskne odraz slunce a celý jsi jako stříbrný rytíř s červenou chocholkou na přilbě ...

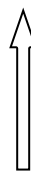
Magdaléna Janáčková

níky mši sv. V bazilice bylo přítomno více než 600 účastníků, neboť další přijeli na tento tradiční závěr autobusy.

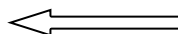
Podrobnosti o této pouti včetně fotografií najdete na

www.poutnik-jan.cz.

František Reichel

Na tradiční fotografii u sochy Božského Srdce Páně jsou poutníci z pražské i novojičínské větve letošní pouti.

Velehrad na obzoru

Oblastní pouť na Hrádek u Vlašimi se koná v sobotu **10. září 2011**; mše sv. bude v **11.30 hodin**. Bude obětována za otce Aloise Moce asistenta SFŘ, který zemřel v roce Klaret Dabrowski OFM. Sraz u je v 10.45 hodin, na dolním náměstí ve Vlašimi v 9 hodin.

Po skončení mše sv. zůstáváme na Hrádku asi 1 hodinu. Kdo tam budou autem, odjedou pak do blízkých Radošovic ke hrobu otce Aloise.

Pouť na Hrádek 2011

OFM, dřívějšího duchovního 1995. Celebruje otec Antonín kapličky v lese před Hrádkem

Spojení (doporučujeme ověřit před cestou):

Tam: autobusem : z Prahy - Roztyl v 7.30 hodin (trať 200020 4). Příjezd do Vlašimi v 8.35 hodin.

Zpět: autobusem z Vlašimi od železniční stanice v 16.55 (trať 350480 3 Košetice - Praha) nebo v 17.15 (trať 134570 2 Dačice - Praha), příjezd na Opatov v 17.50, resp. do Roztyl v 18.15 hodin

nebo vlakem z Vlašimi v 16.03; přestup v Benešově; v Praze hl. n. v 17.40 h.

Ing. Miloslav Müller

Kaple sv. Kláry v Praze -Troji

je postavena na hezkém místě, na návrší nad Trojským zámek. Nyní je v areálu Botanické zahrady hl. m. Prahy. V kapli jsou pravidelně slouženy mše svaté, vždy v neděli v 10.30 hodin – kromě období prázdnin. Docházejí sem kněží salesiáni z Kobylis. Účastníci bohoslužeb neplatí vstupné do zahrady. Doporučujeme použít tzv. jižní bránu do zahrady, která je ke kapli nejbliž. Brána je ve svahu nad vchodem do ZOO.

Poznámka k historii kaple: její význam se zvýšil již v předválečném období, kdy byly poblíž kaple budovány vilky. Tehdy se podařilo opravit opuštěnou kapli tak, aby v ní mohla být slavena mše sv. V této věci se velmi angažoval františkánský terciář a křesťanský politik dr.František Nosek.

M.M. st.

(Pokračování ze stránky 1)

vládne mír. Nezdůrazňovali jsme, že mír začíná v lidském srdci a jak snadno tohle srdce opanuje ďábel. Snad bychom ani nebyli dost přesvědčiví. To jsem si uvědomila po dotazu našeho vnuka, který zaskočil manžela otázkou: „Dědo, ty jsi nebyl nikdy ve válce? Ani v první, ani v druhý světový?“ Překousli jsme jeho zklamání. I vědomí, že už nikdy nebudeme v jeho očích cool staříci. Nezakusili jsme – díky Bohu – na vlastní kůži válku, ale s mírem nebo válkou v srdci nějaké zkušenosti máme. A tak poslouchej – Kryštofe:

Zmocní –li se srdce válka, ústa dříve nebo později přikročí k nadávkám a ruka pak už popadne nějaký nástroj na svého bližního. Nemusí to být hned střelná zbraň: stačí kámen, baseballová pálka – nebo třeba mačeta.

Jak důležité je slovo pokoj, mír. I to, co znamená...

Jak říkal náš sv. otec František: Pokoj a dobro, bratři...Kéž to z našich úst nikdy nezní jako fráze.

Věra Eliášková

Maria – Církev v modlitbě sv. Františka

V době II. vatikánského koncilu Svätý Otec Pavel VI. prohlásil Pannu Bohorodičku Marii Matkou Círky (21. 11. 1964). Toto Mariino pojmenování bylo před Koncilom málo známé, i když již bylo silně zakotveno v křesťanské tradici.

Pro nás je významné, že toto pojmenování bylo zvláště drahé sv. Oci Františkovi, který navázal na Andělský pozdrav Panně Marii ve svém Pozdravení blahoslavené Panny Marie: „Zdráva buď, Paní, svatá Královno, svatá Boží Rodičko, Maria, (ty) jsi panna, která se stala chrámem.“

K těmto oslovením „Paní, Královna, Bohorodička“, sv. František přidal ještě oslovení čtvrté, zvláštní pro jeho dobu: „Ty jsi panna, která se stala chrámem...“ Z dalších slov modlitby vyplývá, jak to sv. František myslel, že totiž Panna Maria v sobě poskytla útočiště a nechala přebývat Božího Syna, o čemž svědčí další oslovení: „Zdráva buď, jeho paláci, jeho svatostánku, jeho dome, jeho šate!“ Důležitý je i verš: „kterou posvětil nejsvětější Otec z nebes spolu se svým milovaným Synem a svatým Duchem Utěшитelem“. Pro slovo *posvětil* používá sv. František latinské sloveso *consecrare*, které se užívá i

pro posvěcení církve.

Pro nás františkány je důležité zjištění, že celá Trojice spolupracovala na této konsekraci „první církve“.

Měl sv. František již tak rozvinutý smysl pro tuto jednotu mezi Marií a Církví, jak nás učí II. vatikánský koncil? Všechno, co se říká o Marii, může se svým způsobem říci i o Církvi. Čteme o tom v VIII. kapitole Lumen Gentium: Bůh svou spásu začal posláním svého Syna, narozeným z Panny Marie. Toto mysterium spásy pokračuje v Církvi. Skutečně, my se křtem stáváme údy Krista-Hlavy. A jestliže je Maria Matka Krista-Hlavy, je také Matkou Těla-Církve, které se sjednocuje s Kristem-Hlavou. Z toho je zřejmé, že Maria není jen Matkou Krista, ale i Matkou Církve. To Kristus na kříži jasně vyjádřil nezapomenutelnými slovy: „Ženo, to je tvůj syn! Synu, to je tvá matka!“ (Jan 19,26-27)

Koncil však rozvíjí i další důkazy toho, že je Maria naší Matkou: „Tím, že Krista počala, porodila, kojila... a se svým Synem, když umíral na kříži, trpěla (doslova: *spolupřepěla*)... tím zvláštním způsobem spolupracovala na Vykupitelském díle... aby se ob-

novil nadpřirozený život duše. Proto se stala naší Matkou v procesu milosti.“

Ale její mateřství nekončí koncem jejího pozemského života. Pokračuje i v nebeské slávě: „Po nanebevzetí její spásitelská role neskončila, ale svými přimluvami nám i nadále připravuje milost věčné spásy. Mateřskou láskou se stará o bratry svého Syna, kteří jsou ještě na cestě a ocitají se v nesnázích a těžkostech, dokud nebudou šťastně dovedeni do věčného domova.“

Ani tím však nejsou vyjádřeny všechny vztahy mezi Marií a Církví. Maria je Rodička Ježíšova, a to panenská. Taková je i Církev, protože po vzoru Panny Marie „působením Ducha Svatého panensky ochraňuje – Bohu i Kristu – hlubokou víru, pevnou naději a upřímnou lásku.“

„Znal“ toto všechno sv. František takto věřil? Odpověď je zbytečná. Duch Svätý, který provází Církev po staletí do Pravdy (viz Jan 16,13), uchoval tuto víru v Církvi až dodnes. Světci jsou Boží a Církevní učitelé zcela zvláštním způsobem, a někteří to vnímali stejně jako náš Sv. Otec František, který své jedinečné Pozdravení blahoslavené Panny Marie rozmnožuje veršem: „(ta), v níž byla a je všechna plnost milosti a všechno dobro“.

P. Bonaventura Duda
(převzato z „Brata Franja“ 4/2011)

Ubytování pro studenty v Praze a v Olomouci nabízejí bratři kapucíni v prostorách svých klášterů (www.kapucini.cz). Nabídka je určena studentům starším 18 let, kteří rádi vypomohou s ministrantskou službou. Bližší informace podají:

br. Petr Petřivalský OFM Cap. (Praha) ... kapucini.uLorety@seznam.cz

Marek Chvátal (Olomouc) ..... kapucinat.olomouc@seznam.cz

Krátkodobé ubytování (nejen) pro studenty a mládež v centru Prahy

je možné v areálu kapucínského kláštera v Praze na Hradčanech, Loretánské nám. 6a, Praha 1, PSČ 11800. K dispozici jsou 4 pokoje s celkovou kapacitou 32 lůžek a velká jídelna s vybaveným kuchyňským koutem. Během července a srpna je ubytovací kapacita navýšena o 29 jedno až tři lůžkových pokojů. Cena za ubytování je 200 Kč za osobu a noc ve vlastním spacáku, nebo 300 Kč za osobu a noc při zapůjčení lůžkovin a povlečení. Těm, kteří nejsou osvobozeni od lázeňského a rekreačního poplatku, jsme povinni účtovat navíc 15 Kč za osobu a noc. V areálu kláštera je možnost parkování. Cena parkovného je 90 Kč za den.

Klášter také nabízí k pronájmu čtyři sály vhodné pro rekolekce, školení, konference, setkání přátel apod.

e-mail: kapucini.uLorety@seznam.cz

Snad každý má rád dovolenou nebo prázdniny. Dobu, kdy má možnost poznat a zažít něco nového – jiná místa, lidi, země, národy. Dovolená nebo prázdniny proto bývají spojeny s cestováním. Můžeme však putovat i duchovně - za Kristem, nebo možná setrvat s ním, společně s dalšími. Jednou z forem takového putování jsou exercicie, většinou několikadenní. Při nich zůstáváme v ústraní, mimo běžný život. Takové ústraní může existovat i v centru města. Je jím např. klášter kapucínů v Praze-Hradčanech (vedle Lorety) s velikou zahradou. V posledních létech se tu konají exercicie v prvním týdnu července, letos od pátku 1.7. do středy 6.7.2011.

Tématem letošních exercicií byla Lectio divina, tj. metoda rozjímavé četby Písma. Téma je pro františkána jistě důležité; vždy náš Otec František si nesmírně vážil Písma. Exercicie vedl otec Augustin Šváček OFM-Cap., který do řádu

Exercicie o čtení Bible

totality, potají. (Jak ně-Augustin byl před někotří národních duchov- vstoupil ještě v době kteří terciáři vědí, otec lika léty jedním ze ních asistentů SFŘ v České republice. Má blízko k Charismatické obnově a účastnil se některých konferencí, které toto hnutí pořádá. V tom není mezi kapucíny sám; stačí jmenovat P. Raniero Cantalamessu. Ostatně charismatické hnutí a františkánství mají řadu společných prvků.) Účastníků exercicií bylo více než dvacet. Cítili jsme, že se nám otec věnuje celým srdcem, že mu záleží na každém z nás. Pokud jde o obsah exercicií, o Augustin se inspiroval přednáškami, které u nich před časem dával na stejné téma benediktin Alessandro Barban OSBC (kamaldul). Otec Augustin jej často citoval.

Zde není prostor zabývat se podrobně jednotlivými kroky metody Lectio divina. Pouze je vyjmenujeme: Úvodní modlitba (vzývání Ducha sv.), Čtení, Rozjímání (meditace), Modlitba nad Božím slovem, Nazírání (kontemplace) Božího slova (tj. setrvání před Bohem), Sdílení toho, co jsme si uvědomili, Akce (jednání podle Božího slova). Podrobnosti najdeme v literatuře, resp. na internetu, např. na serveru www.vira.cz. Ze slov exercitátora, O. Augustina, uvedeme alespoň: Písmo sv. je Božím slovem a proto četbu začínáme i končíme modlitbou. Po přečtení úryvku se ptáme: „Co mi chce Bůh říci?“ Proto hledáme tzv. „verš srdce“, tj. větu, která nás osobně oslovuje. U této věty pak v myšlenkách setrváme a vracíme se k ní i v dalších dnech. Proto O. Augustin doporučuje podtrhnout si tuto větu, abychom ji později snadno našli.

Které části Písma číst? Otec Augustin dává přednost čtení úryvků Písma v uspořádání pro liturgii, tj. podle lekcionáře (1., příp. i 2. čtení, evangelium). Pro mešní čtení jsou vybrány důležité úseky Písma. Výhodou tohoto způsobu je i to, že vidíme souvislosti jednotlivých biblických knih. Přitom můžeme postupovat podle lekcionáře pro neděle. Máme-li čas, můžeme číst i mešní čtení pro jednotlivé všední dny. Toto uspořádání biblických úryvků najdeme třeba v Katolickém týdeníku. V některých farnostech jsou věřícím v kostele k dispozici letáčky Nedělní liturgie, které vydává Pastorační středisko pražské arcidiecéze. Také tam jsou nejen nedělní liturgická čtení, ale i seznam úryvků pro všední dny. Nedělní liturgická čtení jsou též v misálku. (Všechna čtení jsou ovšem v lekcionáři a také v misálu menšího formátu. Pro opravdové zájemce vydalo Karmelitánské nakladatelství metodu rozjímavého čtení bible na každý den, zpracovanou asi v 15 svazcích včetně podrobných komentářů, návrhů modliteb atd. Knihy jsou nazvány Lectio divina.)

Můžeme ovšem číst i jednotlivé biblické knihy jednu po druhé. Přitom se nedoporučuje číst Bibli od začátku. Lépe je začít od nejdůležitější části Písma, tj. od evangelia. Možná od evangelia podle sv. Marka, který soustřeďuje veškerou pozornost na osobu Ježíše. Toto nejkratší evangelium je možno doporučit i hledajícím.

Závěrem to hlavní: četba Písma není samoúčelná. Předpokládá ochotu změnit svůj život podle toho, co jsme poznali jako Boží vůli. Jinak by na nás platila Kristova slova ze závěru Horské řeči: „Ale každý, kdo slyší tato má slova a nečiní je, bude podoben muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku...“ Asi proto začal otec Augustin svůj výklad o četbě Bible přednáškami, které jsou vlastně výzvou k obrácení.

(Poznámka: při těchto úvodních přednáškách postupoval podle brožury, vydané pro potřeby Školy evangelizace, jež se schází u kapucínů. Brožuru mám v elektronické podobě a rád ji zašlu po vyžádání na adrese: muller.miloslav@centrum.cz)

M. Müller, OFS

PŘEDSEDNICTVO MEZINÁRODNÍ RADY SFŘ

PROJEKT TRVALÉ FORMACE

MĚSÍČNÍ NABÍDKA

ČERVEN 2011 – 2. ROK – č. 18

I. ČÁST: ČERVNOVÉ TÉMA

6. téma: Evangelizován abych evangelizoval (EN č. 24-30)

Komentáře, výňatky a otázky Ewald Kreuzer, SFŘ

Následující výňatky tvoří základ apoštolské exhortace „*Evangelii nuntiandi*“, vydané v roce 1975 papežem Pavlem VI. „*Evangelizace je souhrnný děj*“, vysvětluje svatý Otec. Je proto nezbytné rozvinout metody sdělování evangelia lidem našeho věku. „*Evangelizován abych evangelizoval*“ bude rovněž hlavní téma příští Generální kapituly Sekulárního františkánského řádu v termínu 22. - 29. října 2011 v Sao Paolu v Brazílii.

24. Důkaz pravdivosti. Kdo přijal evangelium, stává se nakonec i sám jeho hlasatelem. V tom spočívá důkaz pravdivosti, jakýsi zkušební kámen evangelizace. Je totiž nemyslitelné, že by někdo přijal Boží slovo a uvěřil v Boží království, aniž by se současně nestal též jeho svědkem a hlasatelem.

Na závěr těchto úvah o smyslu evangelizace je třeba připojit ještě jedno upozornění, které může osvětlit následující myšlenky. Evangelizace, jak jsme již řekli, je složitý proces s mnoha různými složkami, jako jsou např.: obroda lidstva, vydávání svědectví, zjevné hlásání evangelia, jeho vnitřní přijetí v srdci, vstup do obce věřících, přijímání svátostí a apoštolská iniciativa.

Právě toto celkové pojetí chceme nyní podrobněji vyložit tím, že rozebereme obsah a prostředky evangelizace a přesněji vyjádříme, komu je evangelizace určena a kdo je hlásáním evangelia pověřen.

25. Proměnlivé okolnosti. Je jisté, že v radostné zvěsti, kterou církev hlásá, je i mnoho druhotných prvků a ty závisejí v mnoha ohledech na proměnlivých okolnostech. Dokonce i my sami se měníme. Ale přesto zůstává základní jádro, živá podstata, kterou nelze upravovat nebo přecházet mlčením, aniž by se tím vážně poškodila sama evangelizace.

26. Bůh není nějaká anonymní síla. Hlásat evangelium znamená především vydávat prostým a přímým způsobem svědectví o Bohu, jehož nám zjevil Ježíš Kristus v Duchu svatém, o tom, že v osobě svého Syna Bůh miloval svět, že tímto vtěleným Slovem dal všemu vlastní důvod bytí a povolal lidi k věčnému životu. Takové svědectví může přivést mnoho lidí k Bohu, jehož dosud neznají (Srov. Sk 17:22-23), kterého uctívají, aniž by ho dovedli pojmenovat, anebo k jehož hledání je přiměje tajemné vnuknutí srdce, když se přesvědčí o marnosti všeho, co dříve zbožňovali. Toto svědectví však nabývá plné evangelizační síly pouze tehdy, když dokazuje, že Bůh Stvořitel není pro člověka jen bezejmennou a vzdálenou mocí, nýbrž že je Otcem, že »*my se můžeme nazývat Božími dětmi a také jimi jsme*“ (1Jn3:1; srov. Řím 8:14-17) a že tedy v Bohu jsme si navzájem i bratry.

27. Není imanentní spása. Základem, středem a zároveň i vrcholem evangelizace a jejího úsilí zůstane vždy jasné vyznání, že v Ježíši Kristu, Božím Synu, který se stal člověkem, zemřel a vstal z mrtvých, se poskytuje každému člověku možnost spásy jako dar Boží milosti a dobrotivosti (srov. Ef 2:8; Řím 1:16). A nejde jen o tzv. imanentní spásu, tj. spásu úměrnou hmotným a duchovním potřebám, jež se týkají jen našeho pozemského života a plně se ztotožňují s našimi pozemskými přáními, nadějemi, starostmi a zápasy, nýbrž jde i o spásu, která přesahuje všechny tyto hranice a naplňuje se ve společenství s jedinou absolutní bytostí, s Bohem. Je to tedy transcendentní a eschatologická spása, která má počátek v tomto časném životě, ale naplňuje se ve věčnosti.

28. Hlásání naděje. Evangelizace tedy obsahuje i hlásání naděje ve splnění Božích zaslíbení, jichž se nám od Boha dostalo skrze novou úmluvu v Ježíši Kristu; hlásání Boží lásky k nám a naší k němu, hlásání bratrské lásky mezi všemi lidmi, hlásání, že je možné dávat, odpouštět, zapírat se a pomáhat bratřím. Protože tato láska, jež vychází z lásky Boží, je jádrem evangelia, znamená to ovšem také hlásat tajemství zla a aktivně hledat dobro. Evangelizace obsahuje kázání vždy naléhavé – jak je nutné hledat samého Boha, hlavně v modlitbě klanění a díkůvzdání, ale též ve společenství s oním viditelným znamením setkání se s Bohem, jímž je Kristova církev. Toto společenství se pak projevuje tím, že přijímáme i jiná znamení Kristovy živé a činné přítomnosti v církvi, tj. svátosti. Takovýto svátostný život, který chápe a slaví svátosti v jejich plném významu, neznamená – jak by se mohl někdo domnívat – že je bržděna evangelizace nebo ji uváděna na scestí, nýbrž naopak, takový život jí dodává její pravou plnost. Evangelizace totiž ve svém celku nespočívá jen v hlásání radostné zvěsti, ale i v upevňování církve, jež nemůže existovat bez dechu svátostného života, který vrcholí v eucharistii.

29. Osobní a společenské poselství. Evangelizace by však nebyla úplná, kdyby nebrala v úvahu i vzájemný těsný vztah mezi evangeliem a konkrétním osobním a společenským životem člověka. Proto evangelizace obsahuje i výslovné připomínky, vhodné pro různé situace a stále uzpůsobované požadavkům doby, o právech a povinnostech lidské osobnosti a o rodinném životě, bez něhož se člověk stěží může rozvíjet jako

osobnost,⁽⁶⁰⁾ o společenském a mezinárodním životě, o míru, spravedlnosti a rozvoji; a konečně obsahuje i poselství o osvobození člověka, pro naši dobu zvláště působivé.

30. Hlásání osvobození lidstva. Je známo, jak mluvili o osvobození během nedávné synody četní biskupové ze všech světadílů, zvláště pak biskupové ze zemí tzv. třetího světa, s jakým pastoračním důrazem, v němž se zachvíval hlas miliónů synů církve, které tvoří tyto národy. Víme dobře, s jakým vypětím sil zápasí, aby překonali vše, co je odsuzuje k zaostávání na okraji skutečného života: hlad, chronické nemoci, analfabetismus, dědičná nouze a bída, nespravedlnost v mezinárodních vztazích, zejména pokud jde o obchodní smlouvy, hospodářský a kulturní **neokolonialismus**, který se někdy stává stejně krutým, jako byl politický **kolonialismus** minulosti. Biskupové znovu prohlásili, že církev má povinnost hlásat osvobození miliónů lidských bytostí, mezi nimiž je i mnoho jejích vlastních synů, stejně jako má povinnost přispívat k tomuto osvobození a urychlovat je, vydávat o něm svědectví a snažit se, aby to bylo osvobození opravdu úplné. Toto vše spadá pod pojem evangelizace.

Otázky k zamyšlení a diskusi v bratrském společenství

1. Co se očekává od osoby, která přijala evangelium?
2. Jaké osobní a společenské poselství je zahrnuto v evangelizaci?
3. Jak může sekulární františkán pomoci budovat více bratrský a evangelizovaný svět? (Tato otázka bude také probírána při mezinárodním „kulatém stolu“ během příští generální kapituly v Brazílii)

II. ČÁST: SPIRITUALITA A SOCIÁLNÍ NAUKA CÍRKVE

3. téma z 9: Svatá Trojice – Sociální nauka a světská sdružení laiků

Zamyšlení, výpisky a otázky P. Amando Trujillo Cano, TOR

Katolická církev slaví neděli Svaté Trojice týden po Svatodušní neděli, to znamená v době, kdy nás liturgický rok provedl velikonoční dobou oslavující Boží spásu a Zjevení v Kristu ve velikonočním Tajemství a sestoupení Ducha svatého na učedníky, jak bylo slíbeno samotným Ježíšem (ve východních křesťanských církvích je Svatá Trojice oslavována ve Svatodušní neděli). Touto cestou církev hlásá plnost Božího Zjevení pro záchranu světa a připomíná nám nám, že důvod, proč známe Boha a věříme v něho jako v jednoho a jediného Boha ve třech osobách, Otci, Synu a Duchu Svatém, není z naší lidské schopnosti nebo intelligen-

ce, ale z vlastní Boží iniciativy. Toto Zjevení nám postupně v historii odkrývá vstup do nejhlubší pravdy o Bohu a spáse lidstva, jak je to jasně uvedeno v dogmatické konstituci *Dei Verbum* II.vatikánského koncilu (srov. DV 2).

Tajemství trojjediného Boha je středem naší křesťanské víry, nejdůležitější a základní pravda zjevená Bohem. Ačkoliv sám náčrt *Trojice* v Bibli není přítomen, jeho obsah je jistě uveden a vyjádřen v několika biblických pasážích a jasně rozvinut v Novém Zákoně. Například závěr evangelia sv. Matouše na hoře v Galilei, kdy Ježíš posílá své učedníky do světa: „*Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.*“ (Mat 28:18-20) Některé jiné texty z Nového Zákonu, které odrážejí zjevení Trojice jsou: Jn 14:16-17; 1 Kor 12:4-6; 2 Te (Sol) 2:13-14; Gal 4:6; Řím 15:30; 1 Pt 1:2; Tit 3:4-6; Žd 10:29; Ju 20-21.

Církev hlásala a obhajovala víru v Trojici Otce, Syna a Ducha svatého od svých prvních století, zvláště během svých koncilů a proti herezím jako arianismus, macedoniasmus, sabelianismus a jiným druhům modalismu. Ariánskou herezi počal kněz Arius, který žil ve čtvrtém století a popíral Božský původ Krista tím, že nepřipouštěl společnou rovnost a věčnost Osob, které jsou Bůh. Církev také odmítla racionální teorie uvažující, že zde jsou tři božské substance nebo bohové, místo jedné božské moudrosti a lásky, ve které tři Osoby existují a které jsou jedním Bohem (srov. *The Teaching of Christ, A Catholic Catechism for Adults, 2nd.Ed.,1983, str.162-173*). Ve vyjádření dogmatu o Trojici církev kriticky použila helénskou filozofii a rozvinula technický jazyk, aby nejlepším možným způsobem vyjádřila neuchopitelnou realitu našeho Boha.

Jednota božské povahy a rovnocenná sláva náležející třem Osobám v Trojici nás upozorňuje na to, že Bůh není nějaké osamocené bytí, ale že je společenstvím lásky, kde Otec, Syn a Duch svatý jsou ve vzájemném vztahu a dokonalé harmonii, úctě a spolupráci, řečeno lidskými slovy. Každý z nich má svou specifickou, ale jsou Jeden a existují a působí na stvoření a lidstvo vždy v dokonalé jednotě. Žádný neubírá nic druhému, ale každý existuje a působí ve společenství božské a věčné moudrosti a lásky. Vnitřní život Trojice je tedy příkladem dokonalé lásky a společenství. Naše rodiny, bratrská společenství a celá církev jsme zváni, tak, jak tento svátek oslavujeme, abychom měli účast na tomto vznešeném životě skrze víru a Boží milost. Jak Ježíš řekl při poslední večeři: „*Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek*“ (Jn 14:23)

Současně jsme zváni, abychom pozorně rozvažovali vztahy mezi Otcem, Synem a Duchem svatým jako zdroj a model našich lidských vztahů. Měli bychom se stále snažit, abychom s úctou a respektem zachovali důstojnost každého člověka a vážili si jeden druhého jako obrazu Božího a jako Božích dětí. Každý postoj, zvyk, zákon nebo praxe, která snižuje nebo popírá tuto důstojnost, je v přímém protikladu s vysokým standardem nastaveným samotným Bohem, jenž je ve skutečnosti jedinou cestou k lidskému naplnění a štěstí.

Jiné hledisko, které ve vztahu k Trojici, je projevoání. Velmi jed-božské osoby jednají z nich má svá specifika je Otec bližší stvoření, se stalo člověkem je vyjádřením lásky, na; děje se tak skrze váme Otcovu lásku a Skrze Boží spásu, proních dějinách, jsme Jeho Království. Vnitř-ském společenství a měl zářit jen dovnitř, jsme pravdivě spojení men naší lásky bude žován a povzbuzován čenstvích, abychom jej

světu. Sekulární františkáni mají s opravdovým smyslem pro rodinu a bratrské společenství nést křesťanské svědectví a spolupracovat na poselství církve, obojí inspirováno a posilováno živou Trojicí.

Sociální nauka církve a zkušenost se sdružováním laiků

(Kompendium sociální nauky církve, č. 549-550)

Tento měsíc vás zveme k zamyšlení nad články 549-550 *Kompendia sociální nauky církve*, tak jak pokračujeme v uvádění části II, *Sociální nauka církve a působení laiků*, v kapitole 12. Námět těchto dvou paragrafů je: **Sociální nauka církve a zkušenost se sdružováním laiků**, a přímo se týká povahy a poslání Sekulárního františkánského řádu, jak je definováno v odst. 1.5 Generálních konstitucí SFŘ, „*společenská sdružení v církvi*.“ V těchto článcích Kompendium vyzdvihuje důležitost církevní sociální nauky v probíhající formaci laiků a rozeznává rozmanitost metod formace včetně aktivní účasti v apoštolském životě církve a spolupráci s jinými skupinami. To také jasně ukazuje spojení s křesťanským obnovením vezdejšího řádu, a jak jsou církevní skupiny zvány k jeho uskutečnění. Potenciál specializovaných sdružení je velmi podmanivý, zvláště ve světle velikosti potenciálu a tradice SFŘ a současných výzev ve všech národech, kde jsou sekulární františkáni přítomni.

d) Sociální nauka církve a zkušenost se sdružováním laiků

549. *Sociální nauka církve se musí stát pevnou součástí formačního procesu věřícího laika. Zkušenost ukazuje, že tento formační proces se může úspěšně odehrávat uvnitř laických sdružení, která odpovídají „kritériím působnosti církve“.* (Srov. Jan Pavel II., *Christifideles laici*, 30) „Rovněž skupiny, spolky a hnutí mají svou úlohu při výchově a vzdělávání laiků. Podle příslušných metod mohou nabídnout formaci z vlastní apoštolské zkušenosti. Mají také příležitost doplnit, konkretizovat a upřesňovat formaci, kterou jejich členové získali od jiných učitelů či v jiných společenstvích.“ (Srov. Jan Pavel II., *Christifideles laici*, 62. *Překlad upraven.*) Sociální nauka církve podporuje a vysvětluje úlohu sdružení, hnutí a skupin laiků, které usilují o vnášení křesťanského ducha do různých oblastí časného řádu. (Srov. Jan XXIII., *Mater et magistra*, 230, 233-234.) „Společenství církve, které je účinně obsaženo i v konání každé jednotlivé osoby, nachází specifický výraz ve společném působení laiků, tj. v jejich solidárním jednání, při němž se spoluodpovědně podílejí na životě a poslání církve.“ (Jan Pavel II., *Christifideles laici*, 29)

550. *Sociální nauka církve je velmi důležitá pro církevní sdružení, která se zaměřují na pastorační působení v sociální oblasti. Tato sdružení mají mimořádný význam, protože působí v sociální oblasti na základě své církevní tvárnosti, a tak dokazují, jak významná je modlitba, reflexe a dialog v kontaktu se sociální skutečností a při snaze o její povznesení. V každém případě je však nutno rozlišovat mezi tím, „co křesťané, ať už jednotlivě nebo kolektivně, dělají svým jménem jako občané vedení svým svědomím, a co spolu se svými duchovními církve.“* (II. *Vatikánský koncil, GS 76*). *Také různá specializovaná sdružení, která nily na základě křesťanského poslání uvnitř určitého turního prostředí, mohou k procesu křesťanského Kupříkladu asociace kamuje své členy tím, že vat v celé řadě problémů, kompetenci předkládá logie a ostatní vědní obotýkají jejich osobního co podobného lze říci katolických učitelů, právdělníků, ale také o sdruženích sportovců nebo ekologů. Právě v takových kontextech sociální nauka církve projevuje svou formační účinnost vůči svědomí každé osoby i vůči kultuře té které země.*

Otázky k zamyšlení a diskusi v bratrském společenství

Co se ti nejvíce líbí na slavení Svaté Trojice v církevním společenství a proč?

Jak se může stát církevní sociální nauka součástí pokračující formace sekulárních františkánů v jejich hledání způsobu obnovení v různých oblastech časného řádu?

Jak může sekulární františkán pomoci církevní sociální nauce efektivně působit na formování svědomí jednotlivců a kultury jejich země?

PŘEDSEDNICTVO MEZINÁRODNÍ RADY SFŘ

PROJEKT TRVALÉ FORMACE

MĚSÍČNÍ NABÍDKA

ČERVENEC 2011 – 2. ROK – č. 19

I. ČÁST: ČERVENCOVÉ TÉMA

7. téma: Evangelizace a lidský pokrok, rozvoj a osvobození (EN č. 31-37)

Komentáře, výňatky a otázky Ewald Kreutzer, SFŘ

Existuje vzájemná souvislost mezi evangelizací a lidským pokrokem, rozvojem a osvobozením. Papež Pavel VI. říká: Je nemožné, abychom si „v evangelizaci nemohli nebo neměli všimnout důležitosti problému, dnes tak diskutovaného, týkajícího se spravedlnosti, osvobození, rozvoje a míru v tomto světě. Znamenalo by to zapomenout na lekci z evangelia týkající se lásky k našemu bližnímu, který trpí a má nedostatek.“ To znamená, že evangelizace má nejenom duchovní rozměr, ale také každého z nás volá k vzájemné sociální odpovědnosti.

31. Bytí není abstraktní. Evangelizace a povznesení člověka – jeho rozvoj a osvobození – jsou opravdu úzce spojeny. Jsou to pouta antropologické povahy, poněvadž člověk není nějaká abstraktní bytost, nýbrž je podmíněn sociálními a hospodářskými okolnostmi. Tyto svazky jsou i teologického rázu, protože nelze oddělovat Boží plán stvoření od plánu vykoupení člověka, a právě toto vykoupení se dotýká i velmi konkrétních situací, v nichž je třeba bojovat proti nespravedlnosti a usilovat o opětovné nastolení spravedlivého řádu. Tyto svazky mají však i vyhraněně evangelní ráz vyjádřený svazkem křesťanské lásky. Jak je možno hlásat nové přikázání, aniž bychom přitom usilovali též o skutečný a opravdový růst člověka ve společnosti a míru?

32. Pokušení omezit poslání církve. Nesmíme si zakrývat, že je mnoho křesťanů, kteří jsou sice šlechetní a citliví k dramatickým problémům, jež v sobě zahrnuje otázka osvobození člověka, a kteří by chtěli, aby církev o toto osvobození co nejúčinněji usilovala, ale kteří jsou proto také vystaveni pokušení omezovat poslání církve na úkoly pouze pozemského a světského rázu: spásu, kterou má církev hlásat a jejíž je svatostí, by chtěli omezit jen na akce politické a sociální povahy, přičemž považují za přípustné přehlížet duchovní a náboženské cíle. Ale kdyby tak tomu skutečně bylo, pak by církev ztratila svůj základní význam. Osvobození, které hlásá, by pak ztratilo svou originalitu a nakonec by se ho mohli snadno zmocnit a usměrňovat je ideologické systémy a politické strany. Církev by již neměla oprávnění hlásat osvobození z Božího pověření.

33. Počítat s celým člověkem. O osvobození, které evangelizace hlásá a snaží se uskutečňovat, je třeba říci hlavně toto:

Nelze je omezit jen na pouhou a zúženou hospodářskou, politickou a sociální nebo kulturní stránku, ale naopak toto osvobození musí brát v úvahu celého člověka po všech jeho stránkách, včetně orientace k absolutnu, a to i k Bohu jako absolutní bytosti.

Hlásání tohoto osvobození je tedy již zakořeněno v určitém pojetí člověka a toto pojetí nesmí být obětováno požadavkům jakékoli taktiky, praxe nebo dočasné krátkodobé účinnosti.

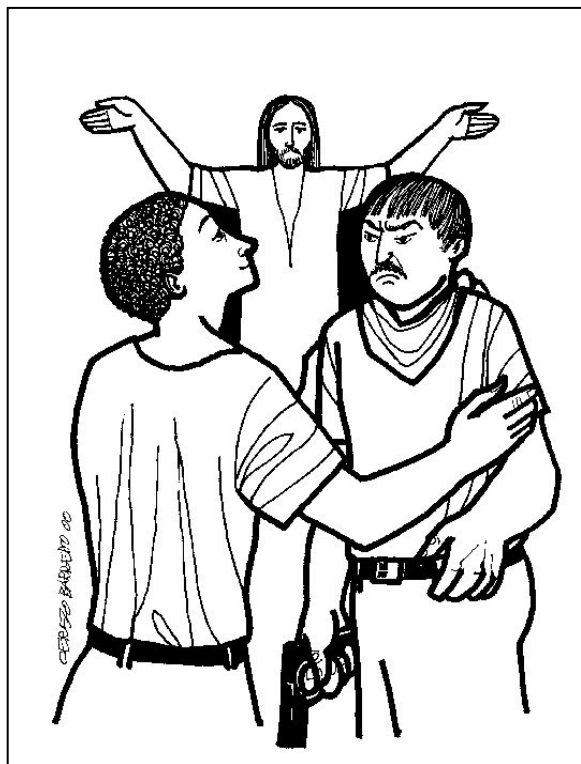
34. Prvořadost duchovního poslání. Z toho důvodu hlásá církev osvobození člověka a staví se po bok všem, kdo pro tento cíl pracují a pro něj trpí. Církev nehodlá omezit své poslání na pouhou náboženskou oblast, aniž by se zajímala o pozemské problémy člověka. Vyhláší však znovu prvenství svého duchov-

ního posláni a odmítá nahrazovat hlásání Božího království hlásáním lidského osvobození. Zastává naopak názor, že její příspěvek k tomuto osvobození by nebyl úplný, kdyby zanedbávala hlásání spásy v Ježíši Kristu.

35. Lidské osvobození a spása v Kristu. Církev sice spojuje lidské osvobození se spásou v Ježíši Kristu, ale nikdy oba pojmy neztotožňuje. Ví totiž ze zjevení, z vlastních historických zkušeností a z víry, že ne všechny názory o osvobození člověka jsou nutně v souladu a slučitelné s evangelním pojetím člověka, věci a událostí. Ví dobře, že osvobození, blahobyt a rozvoj nestačí pro příchod Božího království.

Ba naopak. Církev je pevně přesvědčena, že každé pozemské osvobození, i každé osvobození politické – i když se snaží dokázat svou oprávněnost tou či onou stránkou Starého a Nového zákona, i když se ve svých ideologických požadavcích a zásadách odvolává na údaje a závěry teologů, i když se chce dokonce vydávat za teologii dneška – nese již samo v sobě zárodek vlastního popření a nezůstane tedy věrno ideálu, který si vytklo. Takovéto osvobození totiž neusiluje o spravedlnost v lásce, jeho elán nemá skutečně duchovní rozměr a jeho konečným cílem není spása a blaženost v Bohu.

36. Vybudovat lidštější struktury. Církev bezesporu považuje za důležité a naléhavé vybudovat lidštější a spravedlivější struktury, které by více respektovaly práva člověka a které by ho méně utlačovaly a donu-

covaly. Je si však též vědoma toho, že i ty nejlepší struktury a nejlépe myšlené systémy se brzy stanou nelidskými, jestliže se nevytléčí zlé náklonnosti v lidském srdci a jestliže nedojde k obrácení srdcí a myslí těch, kdo v oněch strukturách žijí, anebo v nich vládnou.

37. Násilí není křesťanské. Církev nemůže přijmout a uznávat násilí, především pak ozbrojené násilí, které jednou rozpoutané není možné kontrolovat, stejně jako nemůže přijmout smrt kohokoliv jako cestu ke svobodě, protože násilí vyvolává opět jen násilí a nutně plodí nové formy útlaku a otroctví, ještě horší než ty, od nichž chtělo osvobodit. Řekli jsme to jasně: "Vyzýváme vás, abyste nevkládali svou důvěru ani v násilí, ani v revoluci. Takový postoj odporuje křesťanskému duchu, a místo aby prospěl sociálnímu povznese- ní, o něž právem usilujete, může je naopak zbrzdit. Znovu prohlašujeme a potvrzujeme, že násilí neodpovídá ani křesťanství ani evangeliu a že prudké a násilné změny struktur by byly chybné, neúčinné a jistě by odporovaly důstojnosti

národa."

Otázky k zamyšlení a diskusi v bratrském společenství:

Jakým výzvám čelíme – zvláště jako sekulární františkáni – když spojujeme evangelizaci s lidským pokrokem, rozvojem a osvobozením?

Jakými způsoby bychom mohli a měli spolupracovat s nevěřícími i s ostatními věřícími v budování lidštějších struktur v našem světě a společnosti?

Proč je evangelium neslučitelné s násilím?

II. ČÁST: SPIRITUALITA A SOCIÁLNÍ NAUKA CÍRKVE

Téma 4. z 9: Sv. Alžběta Portugalská (1271 - 4. července 1336)

P. Amando Trujillo Cano, SFŘ

Můžeme si častokrát přát, aby naše životní situace, a to osobní, rodinné, pracovní, církevní i sociální, byly více nápomocné opravdovosti našeho křesťanského života. Život sv. Alžběty portugalské nám připomíná,

že bychom měli růst a nést ovoce bez ohledu na to, v jakých životních podmínkách žijeme, zvláště pokud jsou v přímém rozporu s našimi křesťanskými hodnotami.

Narodila se ve šlechtické rodině, byla velmi zbožně vychována a jako dvanáctiletá byla provdána ze strategických důvodů za portugalského krále Denise. Její otec byl budoucí aragonský král Petr III. a její matka Konstancie byla vnučkou císaře Fridricha II. Alžbětě bylo při křtu dáno jméno po její svaté tetě Alžbětě Uherské, která byla kanonizována asi před čtyřiceti lety. Král Denis byl známý velkým nasazením pro svou zemi, ale také nedostatkem morálních hodnot. Jeho nevěra Alžbětě a nedůvěra k ní byly jedním z mnoha těžkých křížů, které musela nést po mnoho let. Uprostřed toho všeho zasvětila svůj život spojení s Bohem denní účastí na mši svaté, modlitbou a pokáním, vychovávala své dvě děti Konstancii a Alfonze, šlechtně sloužila chudým, nemocným, poutníkům a cizincům. Navíc vychovávala nemanželské děti svého muže. Stále se modlila za jeho obrácení s příkladnou mírností a důvěrou a její úsilí bylo zúročeno v posledních letech jejich manželství.

Důležitou stránkou života sv. Alžběty byla její aktivní účast v úsilí o mír, zvláště mezi manželem a jejich synem, který vyhlásil otcí válku v roce 1323, obviňuje ho z protežování jeho nemanželských dětí. Také se snažila o nastolení míru mezi aragonským králem Ferdinandem a jeho synovcem Jakubem, který ho chtěl připravit o trůn. Po smrti jejího manžela nastoupil na trůn jejich syn, který se stal Alfonzem IV. Alžběta odešla na odpočinek do kláštera klarisek, který založila v Coimbre, kde žila jako františkánská terciářka. Byla však nucena podniknout novou mírovou misi. Opustila klášter, aby sjednala mír mezi Alfonzem IV. a jeho zetěm, kastilským králem. Během této poslední cesty, s břemenem nalomeného zdraví, zemřela 4. července 1336 v Estremoz. Po pohřbu v Coimbre jí byly připisovány zázraky a byla kanonizována Urbanem VIII. v roce 1625. Její svátek se slaví 4. července podle římského kalendáře.

Služba v různých oblastech společenského života; Služba lidské osobě

(Kompendium sociální nauky církve, č. 551-553)

Tento měsíc začínáme část „Služba v různých oblastech společenského života“ a představujeme její první podnámět: „Služba lidské osobě“. V tomto textu připomínáme, že opravdová láska je vyjádřena službou. Přítomnost laiků ve společnosti pak vyjadřuje alternativní příležitost a výzvu k službě, žitím Sociální nauky církve. Tato služba je v první řadě zaměřena na lidskou osobu. Podívejme se, proč a jak.

e) Služba v různých oblastech společenského života

551. *Prítomnosť vĕřícího laika na sociálním poli je charakterizována službou, která je znamením a výrazem lásky projevující se v rodinném, kulturním, pracovním, ekonomickém a politickém životě, a to podle specifik těchto oblastí.* Vĕřící laici dbají na různé požadavky oblasti, v níž vyvíjejí svou aktivitu, a vyjadřují pravdu své víry i pravdivost sociální nauky církve, která se plně uskutečňuje, když je konkrétním způsobem prožívána při řešení problémů společnosti. Vĕrohodnost sociální nauky církve spočívá spíše ve svědectví skutků než ve své soustavnosti a vnitřní logice (Srov. Jan XXIII., *Mater et magistra*, 226-232; Jan Pavel II., *Centesimus annus*, 57). *Se vstupem do třetího tisíciletí křesťanské éry se vĕřící laici svým svědectvím otevírají všem lidem, s nimiž se ujímají nejzávažnějších výzev naší doby.* „To, co tento posvátný snĕm uvádí z pokladu církevní nauky, má pomoci všem lidem naší doby, ať v Boha vĕří, nebo ho výslovnĕ neuznávají, aby si jasnĕ uvĕdomili své povolání v celĕ jeho plnosti a dokonaleji přizpůsobili svĕt vynikající důstojnosti človĕka, smĕřovali k všelidskému a na hlubším základĕ postavenĕmu bratrství a vedeni láskou dávali velkoryse a společnĕ odpověď na naléhavĕ požadavky našeho vĕku.“ (II. Vatikánský koncil, GS91.)

Služba lidské osobĕ

552. *Mezi všemi oblastmi sociální angažovanosti vĕřících laiků vystupuje do popředí především služba lidské osobĕ:* rozvíjení a obrana důstojnosti každĕ lidské osoby, což je nejvzácnĕjší statek, který človĕk má. Je to „podstatný a v jistĕm smyslu ústřední a jednotící úkol služby, který je církve, tedy vĕřící laici, povolána prokazovat celĕ lidské rodinĕ.“ (JAN PAVEL II., *Christifideles laici*, 37.) *První forma naplňování tohoto úkolu spočívá v úsilí o vlastní vnitřní obnovu,* protože dějinami lidstva nehýbe nĕjaký neosobní determinismus, nýbrž konstelace subjektů, na jejichž svobodných úkonech závisí uspořádání společnosti. Společenské instituce samy o sobĕ nezaručují mechanicky dobro všĕch. „Vnitřní obnova křesťanského ducha“ (PIUS XI., *Quadragesimo anno*, 127) musí předcházet snaze o zlepšení společnosti „v duchu církve tím, že se v ní upevňuje sociální spravedlnost a sociální láska.“ (PIUS XI. *Quadragesimo anno*, 126)

Z obrácení srdce pramení starost o človĕka, který je milován jako bratr. Tato starost vede k vĕdomí povinnosti usilovat o ozdravení institucí, struktur a životních podmínek, které jsou v rozporu s lidskou důstojností. Vĕřící laici se proto mají snažit o obrácení srdce a zároveň o zlepšení struktur. Přítom musí brát ohled na danou historickou situaci a užívat dovolených prostředků, když pracují na tom, aby společenské instituce opravdu respektovaly a podporovaly lidskou důstojnost.

553. *Podpora lidské důstojnosti zahrnuje především stvrzování nezrušitelného práva na život, a to od početí až do přirozené smrti,* což je prvotní základ a podmínka všĕch ostatních práv lidské osoby. (Srov. Kongregace pro nauku víry, *Donum vitae* (22. února 1987): AAS 80 (1988) 70-102) Respektování osobní důstojnosti dále vyžaduje, *aby se uznávala náboženská dimenze človĕka;* přitom „nejde jen o ‚konfesijní‘ požadavek, nýbrž o požadavek, který má nezrušitelnĕ kořeny v samotné realitĕ lidského bytí.“ (Jan Pavel II., *Christifideles laici*, 39) Skutečnĕ uznání práva na svobodu svĕdomí a práva na náboženskou svobodu patří k nejvzácnĕjším statkům a k nejzávažnějším povinnostem každĕho národa, který opravdu usiluje o dobro lidské osoby i společnosti. (Srov. Jan Pavel II., *Christifideles laici* 39) V současnĕm kulturním kontextu nabývá obzvláštní závažnosti *úsilí o ochranu manželství a rodiny.* Toto úsilí je možno správnĕ naplňovat jedinĕ s vĕdomím jedinečné a nenahraditelnĕ hodnoty obou těchto skutečností pro opravdový rozvoj lidského soužití. (Srov. Jan Pavel II., *Familiaris consortio*, 42-48)

Otázky k zamyšlení a diskusi v bratrském společenství

Co se můžeme naučit z křesťanského svědectví sv. Alžběty Portugalské a jak její příklad můžeme uplatnit v našich životech?

Jaké jsou nejnaléhavĕjší společenské problémy v oblasti, kde žijete?

Jak sekulární františkáni vykonávají svou službu lidské osobĕ v rodinĕ, kultuře, práci, ekonomické a politické oblasti ve vašem vlastním působišti, městĕ?

Přeložil: Zdenĕk Pacal

PŘEDSEDNICTVO MEZINÁRODNÍ RADY SFŘ

PROJEKT TRVALÉ FORMACE

MĚSÍČNÍ NABÍDKA

SRPEN 2011 – 2. ROK – č. 20

I. ČÁST: SRPNOVÉ TÉMA

8. téma: Jak evangelizovat – způsoby a metody (EN č. 38-48)

Komentáře, výňatky a otázky, Ewald Kreutzer, SFŘ

V následujících výňatech ze spisu „Evangelii nuntiandi“ nám papež Pavel VI. předkládá množství rozličných způsobů a metod evangelizace, k nimž patří: živé svědectví poctivosti, kázání, katechetické pokyny, sociální komunikace, osobní kontakt a lidová zbožnost. „Otázka „jak evangelizovat“ je důležitá neustále“, vysvětluje sv. Otec, „protože metody evangelizace se různí s přihlédnutím k rozdílným podmínkám v různých dobách, místech a kulturách a protože takto představují určitou výzvu našim schopnostem objevovat a přizpůsobit se.“ Je důležité dát sdělení nový tvar „s odvahou a moudrostí, aby bylo nejvhodnější a nejefektivnější pro šíření evangelního poselství mužům a ženám našeho věku.“ (EN 40) S přihlédnutím ke všem těmto způsobům a metodám mějme vždy na mysli, že my sekulární františkáni máme zvláštní poselství v tomto obdivuhodném – ale občas náročném – programu „ evangelizace“.

39. Svoboda náboženství. Od tohoto spravedlivého osvobození, spojeného s evangelizací, jež je zaměřena na struktury zaručující lidskou svobodu, nelze oddělovat ani úsilí o zajištění všech základních práv člověka, mezi nimiž zaujímá prvořadé místo náboženská svoboda. Nedávno jsme mluvili o časovosti této otázky a zdůraznili jsme, "kolik křesťanů ještě dnes je systematicky utlačováno jen proto, že jsou křesťané. Drama věrnosti Kristu a drama náboženské svobody dosud stále pokračuje, třebaže je zakrýváno kategorickými prohlášeními na obranu práv lidské osobnosti.“ (Projev z 15. října 1975: L'Osservatore Romano (17. října 1975))

41. Žít svědectví poctivosti. Aníž bychom opakovali všechno, co jsme uvedli dříve, je především záhodno zdůraznit toto: pro církev je prvním evangelizačním prostředkem svědectví vydávané skutečně křesťanským životem, v němž se člověk zcela oddá Bohu, ale přitom s bezmeznou horlivostí stejně miluje i svého bližního. V minulém roce jsme řekli skupině laiků, že "dnešní člověk raději naslouchá svědkům, kteří něco dokazují činy, než učitelům, kteří to vykládají slovy, a učitelům naslouchá jen tehdy, jsou-li zároveň i svědky."((Pavel VI., řeč k členům "Rady laiků" (2. října 1974): AAS 66 (1974), str.568.)) Církev tedy přivede svět k evangeliu především svým chováním a životem, tj. životem ve věrnosti Kristu, v chudobě a zdrženlivosti, ve svobodném postoji vůči mocným tohoto světa, prostě svou svatostí.

42. Kázání. "A jak (v něj) mohou uvěřit, když o něm ještě neslyšeli? Jak (o něm) však mohou uslyšet bez hlasatele? Víra je tedy z hlásání, hlásání pak se děje slovem o Kristu."(Řím 10:14,17) Tato zásada, stanovená kdysi svatým Pavlem, zůstává i dnes v plné platnosti.

Ano, toto slovní hlásání radostného poselství je vždy nepostradatelné. Víme dobře, že moderní člověk je už přesycen všelijakým řečením, že ho to často unavuje, anebo ještě hůře, že je proti slovům přímo imunní. Známe rovněž názory četných psychologů a sociologů, kteří tvrdí, že moderní člověk již překonal civilizaci slova, nyní již zbytečnou a neúčinnou a že nyní žije v civilizaci obrazu a zrakových vjemů. Tato fakta by nás jistě měla přimět k tomu, abychom hlásali evangelní poselství i moderními prostředky, jež tato civilizace vynalezla. V tomto směru se ostatně již podnikly úspěšné pokusy. Slovo ale zůstává stále aktuální, zejména je-li nositelem Boží moci.(srov. 1 Kor. 2:1-5) A proto zůstává aktuální i výrok svatého Pavla: "Véra je... z hlásání."(Řím. 10:17) Je to právě slovo, jež přivádí k víře ty, kdo je slyší.

43. **Mnoho způsobů kázání.** V životě totiž dochází k nesčetným rozličným událostem a situacím, které poskytují příležitost k nevtíranému, ale přesto účinnému připomenutí toho, co náš Pán řekl za podobných okolností. Opravdová vnímavost pro duchovní hodnoty zcela postačí k tomu, abychom dovedli z události vyčíst Boží poselství. Hlásání evangelia slovem, zvláště je-li zařazeno jako kázání do eucharistické oběti, z níž čerpá obzvláštní sílu a přesvědčivost, má jistě speciální úlohu v evangelizaci... Kázání může být zařazeno – a nemělo by být zanedbáváno – i do obřadů udělování všech svátostí a do tzv. paraliturgických pobožností, při nichž se shromažďují věřící. Takové příležitosti zůstanou vždy zvláště vhodnými pro sdělování Božího slova.

44. **Katechetické pokyny.** Evangelizační úsilí velmi získá katechetickým vyučováním v kostele, na školách a vůbec všude, kde je to možné, v každém případě pak v křesťanských rodinách, ovšem za předpokladu, že katecheté mají k dispozici vhodné učebnice, rozvázně a odborně zpracované pod vedením biskupů. Vyučovací metody mají být přiměřené věku, vzdělání a schopnostem těch, kterým se látka vykládá, a stále se má dbát na to, aby se vtiskly do paměti, myslí a do srdce základní pravdy, které pak mají proniknout celý život. Především je třeba vychovat dobré katechety – ve farnostech, v ústavech, i samotné rodiče, kteří se pak mají dále zdokonalovat v oboru tak vznešeném, nepostradatelném a náročném, jako je vyučování náboženství.

45. **Sociální komunikace.** Pro naše století jsou charakteristické hromadné sdělovací prostředky. Proto jak první, přípravné hlásání evangelia, tak katecheze a další prohlubování víry se bez těchto prostředků nemohou obejít ... Postavíme-li je do služeb evangelia, tyto prostředky mohou rozšířit téměř do nekoněčné oblasti, v níž mohou lidé naslouchat Božímu slovu, a umožní proniknout radostné zvěsti k miliónům lidí. Použití hromadných sdělovacích prostředků pro evangelizaci představuje výzvu. Evangelní poselství by mělo s jejich pomocí dospět k celým zástupům lidí...

46. **Osobní kontakt.** Proto také, vedle všeobecného hlásání evangelia, zůstává v platnosti a uchovává si svou důležitost i jiná, osobní forma, když totiž jedna osoba evangelizuje přímo druhou osobu. I Kristus často tuto formu používal, jak dosvědčují např. jeho rozmluvy s Nikodémem, Zacheem, Samaritánkou, s farizejem Šimonem a jinými, a totéž platí i o apoštolech. Nikdy nebudeme moci náležitě pochválit ty kněze, kteří jsou ochotni vést lidi po cestách evangelia svatou zpovědí a osobními pastoračními rozhovory, a tak je utvrzovat v jejich úsilí, pozdvihovat znovu při pádech a kteří jsou vždy připraveni poskytnout jim vhodnou pomoc.

47. **Evangelizace se musí týkat života.** Nikdy se dostatečně nezdůrazní fakt, že evangelizace nekončí kázáním a vyučováním křesťanské nauky. Evangelizace musí proniknout přímo do života, a to do přirozeného života, jemuž dává nový smysl právě v obzorech, jež se mu evangeliem otvírá; a musí zasahovat i do nadpřirozeného života, který ovšem není popřením života přirozeného, nýbrž jeho očištěním a povznesením ... Úkolem evangelizace je právě vychovávat ve víře tak, aby tato výchova vedla každého křesťana k opravdovému svátostnému životu, aby nepřijímal svátosti jen pasivně, ale jako opravdové svátosti své víry.

48. **Lidová zbožnost a výchova evangelizací.** Lidová zbožnost má bezesporu své meze. Může vést i k vytváření sekt a ohrožovat pravé církevní společenství. Je-li však správně zaměřena, hlavně evangelizační výchovou, má i četné kladné hodnoty. Dokazuje totiž žízeň po Bohu, kterou mohou cítit jen prostí a chudí lidé. Přináší s sebou též vyvinutý smysl pro Boží vlastnosti, že totiž Bůh je naším prozřetelným Otcem a že jeho láska se mezi námi stále projevuje; plodí ctnosti, které se jinak jen zřídka pozorují, např. trpělivost, snášení kříže každodenního života, vnitřní svobodu, soucit s druhými a živou zbožnost.

Otázky k zamyšlení a diskusi v bratrském společenství:

Téma příští Generální kapituly v Sao Paulu (Brazílie) bude „Evangelizován, abych evangelizoval“. V přípravě na tuto nadcházející kapitulou se můžete zamyslet nad těmito dokumenty a články z Pravidel a generálních stanov SFŘ (všechny dokumenty můžete najít na webových stránkách CIOFS www.ciofs.org):

- a) Oběžník č. 21/08-14
- b) Přípravný dokument na hlavní téma Kapituly
- c) Modlitba za Generální kapitulou
- d) Pravidla: články 4 a 6
- e) Generální konstituce: články 12,17 a 19.

lu

II. ČÁST: SPIRITUALITA A SOCIÁLNÍ NAUKA CÍRKVE

Téma 5. z 9: **sv. Ludvík IX., Král Francie** (25. duben 1215 – 25. srpen 1270)

P. Armando Trujillo Cano, SFŘ

Oslava svátku francouzského krále sv. Ludvíka IX. a přemýšlení nad jeho odkazem je ve zvláštním zájmu SFŘ, protože sv. Ludvík je jedním z jeho patronů. Na začátku je důležité připomenout, že zde je několik výzev při objektivním pohledu na některé aspekty jeho života, zvláště díky rozmanitosti jeho aktivit a různým zájmům životopisců při jeho posuzování. Můžeme se však zaměřit na nejjistější fakta z jeho života, která nám pomohou odhalit závažnost jeho lidského a křesťanského poselství našim časům. Narodil se v roce 1215 a nastoupil na trůn po svém otci ve věku 12 let, ale jeho matka Blanka Kastilská působila jako regentka, dokud nebyl schopný převzít zodpovědnost za monarchii. To se stalo, když se ve věku 19 let oženil s Margaretou z Provence. Měli jedenáct dětí, které byly Ludvíkem osobně vychovávány a kterým vštípil křesťanské hodnoty. Rozhodujícím prvkem při chápání jeho života je výchova k morálním hodnotám, kterou obdržel od své přísné a zbožné matky. Připravila ho k uplatnění řádného křesťanského života uprostřed jeho královských povinností. Mladý princ si osvojil rozhodnost naléhavě se vyhnout smrtelnému hříchu, vážit si daru křesťanského života obdrženého ve křtu – to považoval za větší důstojnost než být králem – a žít horlivou modlitbou, což byl pozdější manifest během jeho vlády. Jeho obdivuhodná náboženská úcta byla mnohými kritizována, protože velké množství času zasvětil Božské službě a účastnil se slavení eucharistie více než jedenkrát denně.

Od útlého věku ho také vyučovali františkánští bratři, které velmi podporoval a kterým stavěl kostely a rozšiřoval jejich kláštery. Byl také úzce spojen s dominikánským řádem. Jeho přátelství k žebravým řádům bylo známkou toho, že dokázal číst znamení doby a příslušně jednat. Jistá legenda ze 14. stol. jejíž původ se klade do Angenina dvora v Naples, ho představuje jako františkánského terciáře. Tento fakt je stále diskutován; přesto ale není pochyb, že si přisvojil hodnoty kajícího života františkánů a uplatňoval je ve všech oblastech svého života výjimečným způsobem. Jako král vykonával svou roli velmi tvůrčím způsobem a s puntičkářskou poctivostí uplatňoval

hodnoty své křesťanské víry. Jeho smysl pro spravedlnost byl vyjádřen zajištěním práv chudých, zvýšením morální úrovně společnosti, stanovením limitů finanční a právní moci šlechty a dočasnou mocí ně-

kterých prelátů. Jeho politika také přispěla k posílení právní moci monarchie a otevřela dveře založení parlamentu. Současně s politickými reformami pečoval rozličnými způsoby o chudé a nemocné. Pravidelně sloužil jistému počtu chudých u stolu a dokonce jim osobně umýval nohy, což považoval za výsadu, které se nebyl ochoten vzdát. Zakládal také nemocnice, dětské domovy a školy.

Jeho aktivní podpora kulturního sektoru přispěla k obdivuhodnému rozvoji univerzity Sorbonny a k prvenství Francie v evropské kultuře. Jeho účast na 7. a 8. křížácké výpravě by měla být chápána v historickém kontextu té doby. Boj za znovuzískání a posílení kontroly nad Svatým hrobem a jinými místy Svaté země byl důležitý k zajištění budoucnosti křesťanského dědictví. Celá jeho osoba byla jistě zasažena účastí v první křížácké výpravě. Při svém návratu si nesl několik relikvií, mezi jinými tu, která byla považována za Ježíšovu trnovou korunu. K uložení těchto relikvií přikázal postavit slavnou *Sainte-Chapelle* v bazilice Notre-Dame. Zemřel během druhé křížové výpravy, když se nakazil morem u bran Tunisu. Přestože se účastnil i jiných vojenských výprav, aby zajistil stabilitu a suverenitu své vlády, podílel se aktivně a účinně na tvoření míru. Odmítl dokonce účast ve válce s císařem Fridrichem II., kterému zprostředkoval smíření s papežem. Podepsáním několika mírových smluv se stal arbitrem Evropy. Jeho život byl vsutku mimořádný!

Služba v kultuře (I)

(Kompendium sociální nauky církve, č. 554-557)

Tento měsíc se budeme věnovat jiné oblasti sociálního života, ve které je rozhodující účast věřících laiků a celé církve: kultuře. V této první části Kompendium ukazuje střed námětu týkající se lidské osoby a dobra pro celou společnost při správném porozumění a funkci kultury. V kontextu našich měnících se kulturních modelů nás katolická sociální nauka volá k aktivní účasti v budování sociální a politické kultury inspirované evangeliem. V poslední době církev volá své členy k podněcování pronikání evangelia do kultury, aby jeho světlo a proměňující moc evangelizovala všechny kultury, povyšujíc je k jejich nejvyššímu potenciálu tím, že brání lidskou důstojnost a povolání k transcendentnu všeho Božího lidu. Tato část také ukazuje některé současné výzvy k rozvoji tohoto druhu kultury a důležitosti závazku církve ke vzdělávání a formování lidských bytostí.

554. *Kultura musí pro církev a pro jednotlivé křesťany představovat zvlášť významnou oblast přítomnosti a působení. Druhý vatikánský koncil považuje vzájemnou odtrženost víry a každodenního života za jeden z nejzávažnějších nedostatků naší doby (Srov. II. vatikánský koncil, GS 43). Ztráta metafyzického horizontu, ztráta touhy po Bohu v sebestředném narcismu a v nadbytku prostředků konzumního životního stylu, skutečnost, že na první místo se staví technika a samoúčelný vědecký výzkum, přehnaný důraz na zevnějšek, vytváření vlastního obrazu (image) a komunikačních technik – to vše je třeba vidět v souvislosti s kulturou a především s ústředním postavením lidské osoby a jejího integrálního rozvoje, její schopnosti komunikovat s druhými a vstupovat s nimi do vztahů, s jejím ustavičným hledáním odpovědi na otázky, které život přináší. Je třeba mít na paměti, že „kultura je tím, díky čemu se člověk stává více člověkem, a čím více ‘je’, tím více také vstupuje do ‘bytí’.” (Jan Pavel II., Projev na shromáždění UNESCO (2. června 1980), 7: AAS 72 (1980)738)*

555. *Zvláštním polem angažovanosti věřících laiků musí být pěstování sociální a politické kultury inspirované evangeliem. Nedávné dějiny prokazují slabost a naprostý krach kulturních vizí, které dlouhou dobu převládaly na sociální a politické rovině. V této oblasti, zejména v desetiletích po druhé světové válce, katolíci v různých zemích dokázali vyvinout velkou aktivitu, která dnes stále zřejměji dokládá platnost jejich inspirace i jimi prosazovaných hodnot. Sociální a politická angažovanost katolíků se totiž nikdy neomezuje pouze na proměnu struktur, protože jejich působení je proniknuto kulturou, která přijímá a potvrzuje*

požadavky víry a mravnosti, jež klade jako základ i cíl svých konkrétních projektů. Jakmile toto vědomí ustupuje do pozadí, katolíci se sami odsuzují k tomu, aby existovali v kulturní diaspoře, takže i jejich nabídka je potom nedostatečná a omezená. Předkládat dědictví katolické tradice, její hodnoty, její obsah, celé duchovní, intelektuální a mravní dědictví katolicismu v podobě odpovídající současné kultuře představuje i dnes prvořadý úkol. Víra v Ježíše Krista, který sám sebe definoval jako „cestu, pravdu a život“ (srov. Jan 14,6), vede křesťany k tomu, aby se stále novým zápalem pracovali na vytváření sociální a politické kultury inspirované evangeliem. (Kongregace pro nauku víry, *Instrukce k některým otázkám ohledně působení a chování katolíků v politickém životě* (24. listopadu 2002), 7)

556. *Integrální dokonalost osoby a dobro celé společnosti jsou podstatné cíle kultury.* (Srov. II. Vatikánský koncil, GS 59) *Etický rozměr kultury je tudíž jednou z priorit sociálního a politického působení věřících laiků.* Opomíjení tohoto rozměru velmi snadno proměňuje kulturu v nástroj ochuzování lidství. Určitá kultura se může stát neplodnou a nastoupit cestu úpadku, když se „uzavírá sama v sobě a snaží se zvětšovat zastaralé životní formy a když odmítá jakoukoli komunikaci či debatu týkající se pravdy člověka.“ (Jan Pavel II., *Centesimus annus*, 50. Překlad upraven.) Utváření kultury schopné obohacovat člověka naproti tomu vyžaduje, aby se na tomto procesu podílela celá osoba: ta přitom uplatňuje svou tvořivost, inteligenci, své poznání světa a lidí, spolu se schopností sebeovládání, osobní oběti, solidarity a odhodlanosti prosazovat společné dobro. (Srov. Jan Pavel II., Projev na shromáždění UNESCO (2. června 1980), 11: AAS 72 (1980) 742.)

557. *Sociální a politická angažovanost věřících laiků v oblasti kultury dnes nabývá určitých zvláštních zaměření. První spočívá v úsilí o to, aby se každému člověku zajistilo právo na humánní a občanskou kulturu, „přiměřenou důstojnosti lidské osoby, bez rozdílu rasy, pohlaví, národnosti, náboženství nebo společenského postavení.“* (II. Vatikánský koncil, GS 60. Překlad upraven.) Toto právo zahrnuje právo rodin a osob na otevřenou a svobodnou školu; na svobodný přístup k prostředkům společenské komunikace s vyloučením jakékoli formy monopolizace a ideologické kontroly; na svobodu bádání, šíření myšlenek, dialog a konfrontaci názorů. V kořenech chudoby mnoha národů se nacházejí také různé formy ochuzování kultury a zneuznávání kulturních práv člověka. Úsilí v oblasti výchovy a formace osoby představuje odevždy první starost křesťanů působících v sociální oblasti.

Otázky k zamyšlení a diskusi v bratrském společenství:

Jak může sv. Ludvík francouzský inspirovat křesťany podílející se na vládě, aby usilovali o hlubokou a důkladnou integraci víry do vládnutí společnosti?

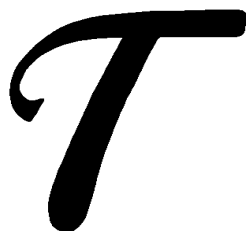
Jaké jsou nejvýznačnější prvky v kultuře nebo kulturách na území, kde žijete?

Jak může vaše bratrské společenství přispět k formování kultury, která podporuje *integrální dokonalost osoby a dobro celé společnosti*?

Překlad: Zdeněk Pacal

Klaníme se ti, Pane Ježíši Kriste, tady i ve všech tvých kostelích na celém světě a chválíme tě, protože svým Svatým Křížem jsi vykoupil svět.

T Vydává Národní rada Sekulárního františkánského řádu pro vnitřní potřebu řádu. Adresa sekretariátu: KLÁŠTER KAPUCÍNŮ, Sekretariát NR SFR v ČR, Kapucínské náměstí 303/5, 60200 BRNO, e-mail: info@sfr.cz, <http://www.sfr.cz>; číslo účtu: 189969375/0300 Neproné.

Národní rada Sekulárního františkánského řádu vás srdečně zve na poutní zájezd v rámci jubilejního roku Sv. Anežky do Říma, Assisi, Padovy a na La Vernu 6. – 12. listopadu 2011

Návrh programu:

den 6. 11. neděle

Odjezd v časných ranních hodinách z **Olomouce** nebo **Ostravy** (podle zájmu účastníků), možnost nástupů v **Brně, Jihlavě, Praze a Českých Budějovicích.**

Chioggia – ubytování, mše svatá a večeře.

den 7. 11. pondělí

La Verna – mše svatá, prohlídka. Odpoledne přejezd do **Rivotorto**- ubytování a večeře.

den 8. 11. úterý

Assisi – Porciunkula, San Damiano a další místa. Mše sv. podle možnosti u hrobu sv. Františka. Odpoledne přejezd do **Říma**- ubytování a večeře.

den 9. 11. středa

Řím – dopoledne audience u Svatého otce ve **Vatikánu.**

Odpoledne mše sv. v bazilice sv. Klimenta. Večerní procházka historickou částí města -
Večeře a nocleh.

den 10. 11. čtvrtek

Řím – celodenní prohlídka. Bazilika sv. Petra (podle zájmu i kopule), Andělský hrad.

Odpoledne Lateránská bazilika event. i bazilika sv. Pavla..Možnost mše sv.- bude upřesněno. Večerní procházka historickou částí města - večeře a nocleh.

den 11. 11. pátek

Řím- mše sv. v bazilice sv. Kříže jeruzalémského – odjezd. Zastávka v **Orviету.**

Padova - ubytování a večeře. Večerní procházka historickou částí města.

den 12. 11. sobota

Padova - mše sv. v bazilice San Antonio. Odjezd do České republiky. Návrat ve večerních hodinách.

. **Cena:** předpoklad. 9.500- Kč. *Cena zahrnuje:* ubytování ve dvoulůžkovém pokoji včetně polopenze, dopravu autobusem, cestovní pojištění, služby průvodce a duchovní doprovod.

Přihlášky do 20. září zasílejte na adresu:

Antonín Landkammer Praha 4; Pujmanové 33; Tel/fax 223 012 127

František Reichel Chotouň 80, 254 01 Jílové u Prahy nebo e-mail: f.reichel@volny.cz

Současně je třeba zaslat v tomto termínu i **zálohu 2000.-Kč** na účet NR SFŘ číslo 189969375/0300 variabilní symbol 20111106.

Poznámky:

- 1) Není třeba pas, postačuje nový občanský průkaz.
- 2) Vzhledem k omezenému počtu míst budou přihlášky přijímány v pořadí, jak je obdržíme.
- 3) Přihlášení účastníci obdrží včas podrobné informace, jak se vybavit o termínech a místech nastupování a také doporučení na výši kapesného v eurech.

Podzimní **FORMAČNÍ SEMINÁŘ**

28. - 29. října 2011 Brno - Petrinum,
studentský církevní domov Veveří 15, Brno

Přihlášky
zašlete nejpozději do 24. září. 2011

Noclehy budou hrazeny z prostředků NR SFŘ ČR
Zájemci o sobotní snídaně a obědy zaplatí na místě.
Pozn. Účastnický poplatek se již neplatí.

Doprava: Z hlavního nádraží do Petrína tramvají č. 12 nebo 13 směr Královo pole, zastávka Grohova.
Skalní účastníci vědí, že sraz je po mši sv. před kostelem a jdeme pěšky.

Adresa: Klášter kapucínů
Sekretariát NR SFŘ v ČR
Kapucínské nám. 3003/5
602 00 BRNO

e-mail: senkyrjiri@seznam.cz **(pokud můžete, přihlášky pošlete e-mailem)**

MBS v .....

přihlašuje

Jméno	pátek nocleh	sobota snídaně	sobota oběd

Přílohy zápisu ze zasedání Národní rady

Příloha č. 1

Zpráva o příjmech a vydáních od 7.5.2011 do 6.8.2011

	7.5.2011	6.8.2011
Zůstatek pokladny hospodář	657,- Kč	986,- Kč
Provozní záloha sekretariát	2.186,- Kč	2.389,- Kč

Příjmy 8. 5.— 6. 8. 2011

Přijaté členské příspěvky	25.300,- Kč
Platby přij.jarní seminář	4.128,- Kč
Prodej tiskovin a knih	5.146,- Kč
Ostatní dary přijaté	1.300,- Kč
Pouť do Říma 11/2011	43.500,- Kč
Přípsané úroky na účtě	10,- Kč

Celkem příjmy **79.384,- Kč**

Výdaje 8. 5.— 6. 8. 2011

Příspěvek mezinár. radě 850 euro	21.400,- Kč
Náklady na jarní seminář	10.114,- Kč
Dotace Institutu frant.studií	10.000,- Kč
Nákup brožurek a dárků na GK SFŘ	1.594,- Kč
Cestovné pro členy NR	3.693,- Kč
Náklady na tisk a distribuci Zpravodaje	1.509,- Kč
Náklady na vedení účtu	162,- Kč
Poštovné	176,- Kč

Celkem výdaje **48.648,- Kč**

Příjmy 79.384,- Kč obsahují 43.500 Kč - zálohy na pouť do Říma, skutečné příjmy jsou 35.884 Kč.

Výdaje za uvedené období byly tak o 12.764 Kč vyšší než příjmy.

Vybrané členské příspěvky od počátku roku činí 90.070 Kč.

Františkánská národní pout' Svatý Hostýn 16.- 17.září 2011

Pátek 16.9.

od 14 hod. ubytování

19.00 nešpory v kapli poutního domu

19.30 hod. společná večeře - po františkánsku

20.30 adorace v kapli /br. Česlav/

21.00 modlitba před spaním

Poté možnost soukromé adorace.

Sobota 17.9.

6.50 hod. ranní chvály - v kapli -

7.30 hod. snídaně

8.30 hod. Přednáška - v sále poutního domu

P.Pacifik Matějka OFMCap.: Tajemství neposkrvněného početí Panny Marie

10.15 hod. POUTNÍ MŠE SVATÁ - v bazilice -

12.15 hod. oběd

13 hod. závěrečné požehnání - v bazilice, následuje křížová cesta

Zúčastníte -li se tohoto radostného setkání a chcete na Hostýně přespat, obraťte se přímo na Matici Svatohostýnskou

Svatý Hostýn 115

76861 Bystřice p. Host.

tel: +420 573 381 693; matice@hostyn.cz

Na těchto kontaktech si blokujte místa k noclehu. Sdělte, že jste "účastníci Františkánské pouti".

Program formačního semináře SFŘ

Brno - Petrinum

28. - 29. října 2011

Pátek 28. října

- 17.00 mše sv. u kapucínů
- 18.00 ubytování Petrinum
- 19.00 večere po františkánsku /z vlastních zásob/
- 20.00 nešpory, spol. adorace /kaple Petrinum/
- 21.00 kompletář, možnost osobní adorace

Sobota 29. října

- 7.00 ranní chvály /kaple Petrinum/
- 7.30 snídaně v restauraci
- 8.30 mše sv. /kaple Petrinum/
- 9.45 sestra Ludmila Pospíšilová OSF: Duchovní život sekulárních františkánů
- 12.00 Anděl Páně
- 12.30 oběd v restauraci
- 14.00 br. Šenkýř: Sedmipočetníci (příprava na rok 2013)
- 15.00 závěr a požehnání